

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Bankopojištění v ČR

Bc. Ondřej Veselý

Diplomová práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej VESELÝ**
Studijní program: **N6209 Systémové inženýrství a informatika**
Studijní obor: **Pojistné inženýrství**
Název tématu: **Bankopojištění v ČR**
Zadávací katedra: **Ústav systémového inženýrství a informatiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je analyzovat v současnosti moderní přístup finančních ústavů, a to bankopojištění, jeho formy, pozitiva, negativa a praktické dopady.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Charakteristika bankopojištění a jeho postavení v tržní ekonomice.
- Vývoj bankopojištění v podmínkách finančního trhu ČR.
- Analýza bankopojištění u vybraných bank v ČR.
- Komparace bankopojištění v ČR a EU.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ČEJKOVÁ, V. Pojistný trh. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 119 s. ISBN: 80-247-0137-5.

DAŇHEL, J. Pojistná teorie. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN: 80-86419-84-3.

REVENDA, Z. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. 627 s. ISBN: 80-7261-132-1.

MICHAEL, D. White a comprehensive guide to bank insurance. 1. pub. Ohio: The national underwriter company, 1999. 450 s. ISBN: 978-0872182332.

DUCHAČKOVÁ, E. Pojišťovnictví. 2., aktualizované vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN: 80-86119-92-0.

Interní materiály bank

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Liběna Černožorská, Ph.D.
Ústav ekonomie

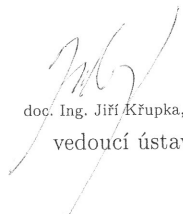
Datum zadání diplomové práce: 5. října 2009

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Jiří Křupka, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 5. října 2009

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 4. 2010

Ondřej Veselý

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěl především poděkovat Ing. Liběně Černoorské, Ph.D. za cenné rady, připomínky a ochotu při vedení diplomové práce. Úplně v závěru bych chtěl poděkovat rodině a přátelům za poskytnutou podporu a zázemí.

Anotace

Práce se zaměřuje na charakteristiku bankopojištění, jeho negativních a pozitivních stránek, upravující legislativu a způsob zavádění v ČR. Zabývá se dále konkrétní situací třech největších bank v ČR a jejich spoluprací s příslušnými pojišťovnami. V poslední kapitole je věnována pozornost bankopojištění v EU se zaměřením na Francii, Velkou Británii a Société Générale. Na závěr je provedena vzájemná komparace bankopojištění v ČR a EU.

Klíčová slova:

Bankovníctví, pojišťovnictví, bankopojištění v ČR, bankopojištění v EU, Société Générale.

Title

Bancassurance in the Czech Republic

Annotation

This work is focusing on the characteristics of bancassurance, its negative and positive aspects, governing legislation and the method of implementation in the Czech Republic. It also deals with specific situations of the three largest banks in the CR and their collaboration with relevant insurance company. The last chapter is focusing on bancassurance in the EU, focusing on France, Great Britain and Société Générale. In conclusion there is a comparison of bancassurance in the ČR and the EU.

Keywords:

Banking, insurance, bancassurance in the CR, bancassurance in the EU, Societe Generale.

Obsah

1	Charakteristika a vývoj bankopojištění	11
1.1	Trendy v bankopojištění	12
1.2	Zavádění bankopojištění	12
1.3	Výhody a nevýhody bankopojištění	13
1.4	Právní úprava bankopojištění v ČR	14
1.5	Vznik bankopojištění v ČR.....	16
1.6	Vývoj bankopojištění v ČR.....	18
1.7	Rozdělení bankopojistných produktů	20
1.8	Bankovnictví.....	21
1.9	Pojišťovnictví.....	23
1.9.1	Životní pojištění	23
1.9.2	Neživotní pojištění	26
2	Analýza bankopojištění a bankopojistných produktů u vybraných bank v ČR.....	28
2.1	Komerční banka.....	28
2.1.1	Spolupracující pojišťovny banky.....	29
2.1.2	Bankopojištění v Komerční bance.....	30
2.2	Česká spořitelna.....	33
2.2.1	Spolupracující pojišťovny banky.....	34
2.2.2	Bankopojištění v České spořitelně	36
2.3	ČSOB.....	39
2.3.1	Spolupracující pojišťovny banky.....	40
2.3.2	Bankopojištění v ČSOB	41
2.4	Komparace bankopojistných produktů v ČR.....	45
3	Analýza Bankopojištění a bankopojistných produktů v EU	50
3.1	Bankopojištění ve Francii	53
3.2	SOCIÉTÉ GÉNÉRALE GROUP	55
3.2.1	Spolupracující pojišťovny Société Générale	57
3.2.2	Bankopojištění v Société Générale.....	57
3.3	Bankopojištění ve Velké Británii.....	59
3.4	Vývoj bankopojištění v EU.....	61
3.4.1	Finanční krize	62
3.5	Komparace bankopojištění ČR a Evropské unie	62
	Závěr.....	64
	Použité zdroje	66
	Seznam grafů	70

Seznam obrázků	70
Seznam tabulek.....	70
Seznam příloh	70
Seznam zkratek.....	71

Úvod

Svět ekonomiky je pod vlivem globalizace a tento trend již přetrvává několik let. Na finančních trzích dochází k odstraňování bariér a tím pádem i ke zvyšování konkurenčního prostředí. Současná situace bank a pojišťoven se nachází ve fázi adaptace na evropský trh, která nutí tyto instituce se vzájemně spojovat a sdružovat. I přes rostoucí konkurenční prostředí zaujmají české pojišťovny až 93% podíl na pojistném trhu v ČR (Česká republika) a pozadu nezůstávají ani banky s 76% podílem. Aby byly banky a pojišťovny více konkurenceschopné musejí neustále obnovovat a zesilovat nabízené produkty a dále rozšiřovat nové trendy. K integraci jednotlivých institucí a jejich služeb dochází na různých úrovních. Aby bylo možné propojit jednotlivé produkty je nutná jejich podobnost. Protože produkty bank a pojišťoven mají k sobě velmi blízko, stává se pro mezinárodní finanční skupiny bankopojištění velmi důležitým odvětvím. Bankopojištění představuje nové rozvíjející se odvětví, přinášející výhody nejen bankám a pojišťovnám, ale hlavně také klientům.

V současné době je bankopojištění rozšířeno již téměř po celém světě, ale právě v Evropě má největší tradici a zázemí. Banky členských států Evropské Unie nabízejí pojistné produkty již několik desítek let. Ani v České republice již není bankopojištění neznámým slovem, jak tomu bylo před patnácti lety. Ve srovnání s finančním trhem vyspělých států Evropské unie je v ČR spolupráce jednotlivých institucí zatím jen ve fázi vývoje. Informací o tomto produktu je na českém trhu opravdu málo. Banky neprovádí konkrétní analýzy tohoto odvětví a číselné informace o jednotlivých produktech nejsou pro externí uživatele zpřístupněny. Z tohoto důvodu nemohly být v této diplomové práci jednotlivá číselná data uvedena a zpracována.

Hlavním cílem této diplomové práce je analýza současného stavu bankopojištění v České republice a jeho vzájemná komparace s Evropskou unií. Obsah je rozdělen do tří základních částí, které jsou níže stručně popsány.

První část práce se zaměřuje především na popis a charakteristiku bankopojištění. Podrobně vysvětluje jeho význam, pozitivní a negativní stránky a poukazuje na nové trendy v této oblasti. Dále pojednává o jeho právní úpravě a zavádění v ČR, kde popisuje jeho současný

stav a možný budoucí vývoj. Závěr kapitoly je věnován charakteristice hlavních produktů těchto odvětví.

Druhá část práce se zabývá již konkrétní analýzou bankopojištění u třech největších bank v ČR. Je zde nastíněn jejich přístup k bankopojištění, jejich spolupráce s příslušnými pojišťovnami a u každé z nich jsou analyzovány její typické produkty s hlavním zaměřením na životní pojištění. Závěrem kapitoly je provedena jejich vzájemná komparace a shrnutí. Na úplném konci této části diplomové práce je znázorněn vývoj bankopojištění za celou ČR v jednotlivých letech a podíl jednotlivých distribučních kanálů na pojistném trhu v ČR.

Poslední část práce je zaměřena na bankopojištění v EU, jeho postupný vývoj, možné dopady finanční krize a jeho největší pojišťovnu Société Générale. Konkrétně se zabývá aktuálním stavem tohoto produktu ve dvou nejvyspělejších státech EU, a to Francií a velkou Británií, které jsou kolébkou tohoto odvětví. V úplném závěru je provedeno porovnání bankopojištění EU s ČR.

1 Charakteristika a vývoj bankopojištění

Bankopojištění je strukturovaný prodej kombinovaných finančních produktů banky a pojištění cíleným skupinám klientů. Podstatou bankopojištění je prodej finančního produktu s integrovaným pojistným produktem, prodej pojištění v bankách není ryzí podoba bankopojištění. Tato definice se ale liší podle jednotlivých autorů.

„Efektivní distribuce pojistných a bankovních produktů klientům prostřednictvím prodejních kanálů vybudovaných původně samostatnými finančními institucemi.“¹

„Bankopojištění znamená prodej pojišťovacích produktů v obchodní síti bank. V zúženém pojetí se bankopojištěním rozumí především prodej životního pojištění na přepážkách bank. Před několika lety to mělo své opodstatnění, ale dnes již k takovému zúžení není důvod. Stejně jako životní pojištění se totiž v bankách prodává i celá řada produktů neživotního pojištění platebních karet, schopnosti splácet půjčky, cestovní pojištění, pojištění domácnosti, nebo vozidel.“²

„Bankopojištění můžeme definovat jako kombinaci finančních produktů banky a pojištění, přičemž cílem těchto produktů je uspokojovat požadavky a potřeby klientů.“³

„Zatímco podstatou bankopojišťovnictví je spojovat banky a pojišťovny do společné sítě poboček, podstatou bankopojištění je efektivní vytváření a distribuce bankovních a pojišťovacích služeb pro společnou skupinu klientů.“⁴

Vzhledem k uvedeným definicím je zřejmé, že podstata definice bankopojištění je téměř shodná. Tyto výklady se odlišují už jen minimálně. Tato skutečnost jen upřesňuje význam bankopojištění jako prodeje pojistných produktů na pobočkách bank a využití prodejních kanálů bankovní sféry k tomuto prodeji.

Švýcarská společnost SwissRe definuje tento pojem takto *„Efektivní distribuce pojistných a bankovních produktů klientům prostřednictvím prodejních kanálů vybudovaných původně*

¹ VAVROUŠEK M. *Přepážky bank prodávají stále častěji i pojištění*. Bankovníctví. 2006. č.4.

² [online]. <http://referaty.atlas.sk/odborne-humanitne/ekonomia/15475/bankopoistvovnictvo-vrakusku>

³ POLOUČEK, S. a kol. *Bankovníctví*. Praha. 2006. str. 89

⁴ *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*. Sigma [online]. 2007, no. 5.

samostatnými finančními institucemi.“ „Bankopojištění obecně odpovídá zprostředkovávání pojistných produktů a služeb bankami. Následně je bankopojištění definováno jako společná strategie bank a pojišťoven zaměřená na operování těchto dvou typů institucí na finančním trhu ve více či méně integrované formě.“⁵

1.1 Trendy v bankopojištění

Přibližování mezi pojišťovnictvím, bankovníctvím a ostatními finančními službami se uskutečňuje nejen v oblasti produktů a prodeje produktů, ale také v přibližování a majetkovém propojování finančních institucí. Jedná se o vznik finančních konglomerátů neboli tzv. bankopojišťoven. Finanční konglomeráty mohou mít různou strukturu. Při propojování bankovních a pojišťovacích služeb mohou být využity následující formy:

- založení nové filiálky,
- založení společného podniku,
- strategie majoritního podílu,
- zakládání společných holdingových společností,
- strategie dobrovolných fúzí,
- strategie dobrovolné účasti a distribuce,
- strategie kooperace v distribuci produktů.

1.2 Zavádění bankopojištění

Již od nepaměti bylo zřejmé, že bankovníctví a pojišťovnictví jsou obory velmi blízké a bylo jen otázkou času, kdy přijde někdo s nápadem, jak spojit jejich přednosti a ještě na tom vydělat. Bankopojištění se také stalo velmi oblíbeným zejména v oblastech s malým počtem bank. Aplikovatelnost bankopojištění je poměrně snadná a tudíž i samotné zavádění probíhá poměrně snadno. Tato jednoduchost je také dána tím, že většina českých bank a pojišťoven mají zahraniční vlastníky, což velmi významně přispívá k možnosti čerpat zkušenosti z mateřských firem. Na druhou stranu se právě tady projeví zvláštnosti a zvyklosti tak typické pro každou zemi a právě o to těžší může být snaha zavést jinde tak snadno aplikovatelné bankopojištění.⁶

⁵ POLOUČEK, S. a kol. *Bankovníctví*. Praha. 2006. 154

⁶ ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ: [online]. www.cak.cz/files/176/BA_96_02.doc

V tabulce č. 1 jsou znázorněny zásadní rozdíly ve sběru informací u bank a pojišťoven. V případě bankopojistných produktů banka právě díky propojení těchto institucí, získá komplexní informace týkající se jejího klienta na jednom místě a tím ušetří i provozní náklady. Další výhody a nevýhody jsou popsány v následující podkapitole.

Tabulka 1: Základní rozdíly v druhu získaných informací

Druh informace	Chování banky	Chování pojišťovny
Věk klienta	Ano	Ano
Zdravotní stav	Ne	Ano
Zaměstnání, plat	Ano	Ne
Zaměstnanec, smlouva	Ano	Ne
Solventnost klienta	Ano	Ne
Komplexní údaje o majetku	Ne	Ano
Údaje o likvidaci PÚ	Ne	Ano

Zdroj: KOŠÍK, Oto. *Poist'ovníctvo – vybrané problémy*. Banská Bystrica: Univerzita Bela, 2007.

1.3 Výhody a nevýhody bankopojištění

U bankopojištění se setkáváme s pojmem synergický efekt, který umožňuje snižovat náklady a dosáhnout tak příznivějších výsledků hospodaření. Rozlišujeme tři druhy synergie:⁷

- **Funkční synergie**, které v největší míře přispívají ke snižování nákladů a mají pozitivní dopad na zvýšení objemu prodeje produktů díky využití křížového prodeje. Banky mohou též využít nové odbytové kanály, například banka má možnost nabízet svoje produkty prostřednictvím pojišťovacího makléře.
- **Finanční synergie** mohou být dosaženy například prostřednictvím pojištění úvěrů, při kterém pojišťovatel převezme úvěr do svého portfolia. Tím dochází ke snížení transakčních nákladů. O finanční synergii se jedná tehdy, když je možné snížení podnikatelského rizika a společná finanční aktiva slouží k snížení rizika.
- **Tržně-politické synergie** se vyznačují společným využíváním nehmotných aktiv. Mohou se projevit v případě využití významné značky, což může posloužit k zakrytí negativní image pojišťovatele. Protože jména bank jsou často důvěryhodnější než

⁷ KORAUS, A. *Bankopoiš'ovníctvo*. Bratislava: SPRINT, 2005. str. 43.

jména pojišťovatelů, nebo i zákazníci přicházejí s pojišťovatelem do styku většinou v souvislosti s jejich nepříjemnými událostmi.⁸

Jako každé odvětví má i bankopojištění své plusy a mínusy. Mezi významné klady lze zařadit např. komplexnost služby a zaručené pohodlí pro klienta a s tím související nižší náklady. Naopak mezi zápory může být zařazena až příliš velká jednoduchost a nízká specializace produktu. Podrobné ukázky výhod a nevýhod jsou uvedeny níže.

Mezi hlavní výhody bankopojištění patří:

- snižování provozních nákladů,
- využití nových odbytových kanálů,
- rozšíření potenciálního trhu,
- komplexní služba zákazníkovi,
- společný informační systém pro banku a pojišťovnu,
- finanční operace pod jednou střešou a s tím souvisí pohodlí klienta,
- úspora nákladů při využití již zavedené distribuční sítě.

K hlavním nevýhodám bankopojištění patří:

- nutnost rozšiřování kvalifikace zaměstnanců, případně vyhledávání nových pracovníků,
- nízká specializace a velká jednoduchost poskytovaných pojistných produktů a procesů,
- nový marketing na distribuci nových produktů,
- nové limity pro zaměstnance (mohou mít přesně opačný jako motivující efekt).⁹

1.4 Právní úprava bankopojištění v ČR

Legislativní prostředí pro bankopojištění není v ČR nijak přesně stanovené, proto je nutné řídit se právními předpisy jak pro sektor bankovní, tak i pro sektor pojišťovací. Je nutné zdůraznit také to, že banky v ČR nemají povolení k této činnosti (pojišťovací), tedy

⁸ KORAUŠ, A. *Bankopoiš'ovníctvo*. Bratislava: SPRINT, 2005. str. 44.

⁹ KORAUŠ, A. *Bankopoiš'ovníctvo*. Bratislava: SPRINT, 2005. str. 47.

fungovat jako pojišťovny, a proto si za tímto účelem vytvářejí jako pojišťovny své dceřiné společnosti a nebo také přímo spolupracují s již existujícími a zaběhlými pojišťovnami. Ovšem není to jen jednostranné a platí to i obráceně. Pojišťovny totiž také nemají k provozování bankovní činnosti oprávnění.¹⁰

V ČR neexistuje zákon, který by jakkoliv bankopojištění zakazoval nebo i upravoval. Proto se na tuto oblast vztahují právní předpisy jak pro pojišťovací sektor, kterým podléhají příslušné pojišťovny, u kterých si daná banka tyto pojistné produkty smluvila, tak i banky, které pojistné produkty nabízejí. Níže je uveden přehled daných zákonů, které upravují oba tyto sektory.

Právní předpisy pro sektor bankovníctví:

- Zákon č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem,
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- Zákon o České národní bance č. 6/1993 Sb.,
- Zákon o bankách č. 21/1992 Sb.,
- Zákon č. 254/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona č. 253/2008 Sb.

Právní předpisy pro sektor pojišťovnictví:

- Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě,
- Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla,
- Zákon č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem,
- Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících předpisů,
- Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona.

¹⁰ LINDNEROVÁ, M. *Kontrola finančních konglomerátů*.

1.5 Vznik bankopojištění v ČR

Proces vzniku bankopojišťoven je vzhledem ke globalizačním tendencím procesem přirozeným. Bankopojištění totiž v sobě zahrnuje výhody obou sektorů, tedy jak sektoru bankovních produktů, tak i sektoru pojištění. Na straně jedné mateřská banka dává pojišťovně dispozici svou síť poboček a jednatelství a na straně druhé pojišťovna nabízí komerční bance rozšíření nabídky produktů. Dále poskytuje zkušenosti při vývoji a vzniku nových pojistných produktů, které mají návaznost na tradiční bankovní produkty.

Velkou předností bankopojištění je také fakt, že kombinace bankovníctví a pojišťovnictví přináší podstatné snížení administrativních nákladů a nákladů spojených s infrastrukturou a z hlediska lepší dostupnosti pojistných produktů také podstatný nárůst objemu přijatého pojistného.

Nejběžnější realizací bankopojišťovnictví je situace, v níž pojišťovna rozšiřuje pojistné produkty a přizpůsobuje je potřebám klientů bank. Typickým příkladem toho je vazba pojištění na bankovní produkt – což je často zmiňováno v souvislosti s vazbovým produktem, např. úvěr, kde pojištění slouží jako vedlejší krytí návratnosti dluhu z úvěru v případě pojistné události. Je však velmi časté, že kromě pojištění majetku je sjednáno především pojištění životní, jež je vinkulováno ve prospěch bank pro případ smrti nebo velmi vážné choroby dlužníka. Pojistné pak bývá velmi často zahrnováno do splátkového kalendáře klienta.

Dalším příkladem je u bankopojištění kombinace bankovních a pojišťovacích služeb v rámci jednoho produktu, např. držitelé platebních karet bývají zpravidla pojišťováni – obvykle zde figuruje úrazové pojištění nebo cestovní pojištění, případně pojištění může zahrnovat některé asistenční služby.¹¹

Vznik bankopojištění které se vyskytuje v dnešní podobě se datuje do druhé poloviny 20. století. Hlavní důvody vzniku bankopojištění a vstupu bank do pojišťoven jsou znázorněny níže na obrázku č. 1. U vzniku bankopojištění stála v Evropě Francie, kde pojišťovna ACM Vie, která byla dceřinou společností banky Bank Cerédit Mutuel, dostala

¹¹ RUČKOVÁ, P. *Bankopojištění* [online]. <http://www.ekf.vsb.cz/shared/uploadedfiles/cul33/Ruckova.pdf>

oprávnění k pojišťovací činnosti. Poté tato pojišťovna přibrala ke svým pojistným produktům také úvěrové pojištění pro zákazníky své, ale i své mateřské společnosti. V těchto letech se stala společnost BCM první společností, která začala tvořit část odvětví, které se o 20 let později začalo říkat bankopojištění.¹²

Obrázek 1: Důvody vzniku bankopojištění

Zdroj: KORAUŠ, A. Bankopoišťovníctvo v Eópskej Únii. Bratislava

Rozvoj bankopojištění v sobě zahrnuje zjednodušení pro klienty, kdy pod jednou střešou naleznou vše - založení účtu, uzavření pojištění, stavební spoření a třeba i penzijní připojištění. Banka nebude místem, kam klient nosí příkazy k úhradě a pouze vkládá a vybírá peníze, ale bude to místo na kterém mu pracovník - poradce - zpracuje finanční analýzu, ve které rozebere rodinnou finanční situaci klienta a nabídne mu řešení, jak s penězi výhodně naložit.

Je třeba však říci, že díky bankopojištění dochází ke vzájemnému propojení bank a pojišťoven v rámci finančních skupin, čímž se potom klient pokud využije možnosti "vše pod jednou střešou" dostává do situace, že všechny smlouvy a všechny své finanční prostředky má v rámci jedné finanční skupiny a přestává diverzifikovat portfolio. Ale to už závisí na individuálním požadavků klienta, jak se rozhodne a čemu dá přednost.

¹² SWISSRE Bancassurance. Focus [online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

1.6 Vývoj bankopojištění v ČR

Současná podoba bankopojištění v ČR se začala formovat již v polovině 90. let 20. století. Dnes mají na tomto trhu klíčové postavení banky a pojišťovny, které se v té době začaly možným propojením zabývat. Jako první na svých pracovištích nabízela pojišťovací produkty již v roce 1994 Investiční a Poštovní banka (dnes ČSOB). V roce 1995 ji následovala Česká spořitelna s nabídkou životního i neživotního pojištění a také Komerční banka, která nejdříve zahájila pouze prodej životních pojistek. Produkty neživotního pojištění Komerční banka do své nabídky přidala až v roce 1998. Velké české banky v minulosti reagovaly na možnosti, které nabízela výhodná spolupráce s pojišťovnou přímo ve vlastní skupině, a to buď zřízením vlastních dceřiných pojišťoven (Komerční banka a IPB) nebo koupí existující pojišťovny (Česká spořitelna a ČSOB). Zahraniční subjekty vstoupily na český trh především prostřednictvím nákupu majoritních podílů a často zastřešují holdingové struktury.¹³

Stále větší provázanost bankovních a pojistných produktů je vedle kapitálových vazeb charakteristickým rysem současného vývoje. Tuto provázanost či vzájemnou podmíněnost lze nalézt v několika rovinách. První možností je pojištění bankovního produktu, například bankovních úvěrů či platebních karet. S další formou se klienti setkávají v případě žádosti o hypoteční úvěr nebo větší úvěr stavební spořitelny. Bankovní instituce požadují uzavření životních pojistek dlužníků a pojištění majetku, které slouží jako zástava. Podobným případem je i vinkulace životního pojištění ve prospěch banky pro případ, kdy by klient neplnil své závazky z úvěru čerpaného kreditní kartou. Balíčky služeb jsou další ukázkou kombinace obou druhů produktů. Obecně se u všech kombinovaných produktů vždy nabízí otázka, zda se klientovi nevyplatí raději si stejné služby pořídit samostatně. Na trhu jsou k dispozici nejrůznější kombinované nabídky. Některé se klientovi vyplatí, u jiných je možné pořídit služby levněji. Cílem kombinace produktů bank a pojišťoven je také soustředění výhod původních jednodušších produktů do produktu finálního s kombinovanými rysy.

Zatímco v minulosti banky nabízely maximálně pojištění úvěru, respektive pojištění nemovitosti, dnes už nabídku tvoří celá škála pojistných a finančních služeb, přičemž banky

¹³ DAVIDOVÁ, Petra. JIRKA, Jiří. ČNB. *Bankopojištění v ČR nepatří jen do oblasti teorie* [online] www.cnb.cz

dále spolupracují s pojišťovny na vývoji nových produktů. Nabídka se bude v budoucnu rozrůstat, aby dokázala uspokojit potřeby klientů, které se zvyšují s měnící se dobou. Občané pochopí, že si budou muset sami řešit sociální zabezpečení. Na důchodové reformě se budou podílet také pojišťovny a banky nebudou chtít zůstat stranou. Očekává se růst životního pojištění, banky budou hrát při jeho distribuci stále důležitější roli. Životní pojištění je totiž druh produktu, který je jako stvořený pro zařazení do nabídky bankopojištění. Mezi evropskými představiteli finančních institucí výrazně rezonují názory, že bankopojištění si bude udržovat svou úroveň obchodu i pro příznivější budoucnost. Očekává se, že část životních, penzijních a investičních produktů prodávaných prostřednictvím spolupracujících bank vzroste v následujících letech o několik desítek procent.

V České republice se očekává, že se v rámci přitažlivosti nabídky budou pojistné produkty stále častěji objevovat jako součást úvěrů, stavebního spoření, penzijního připojištění či leasingových smluv.

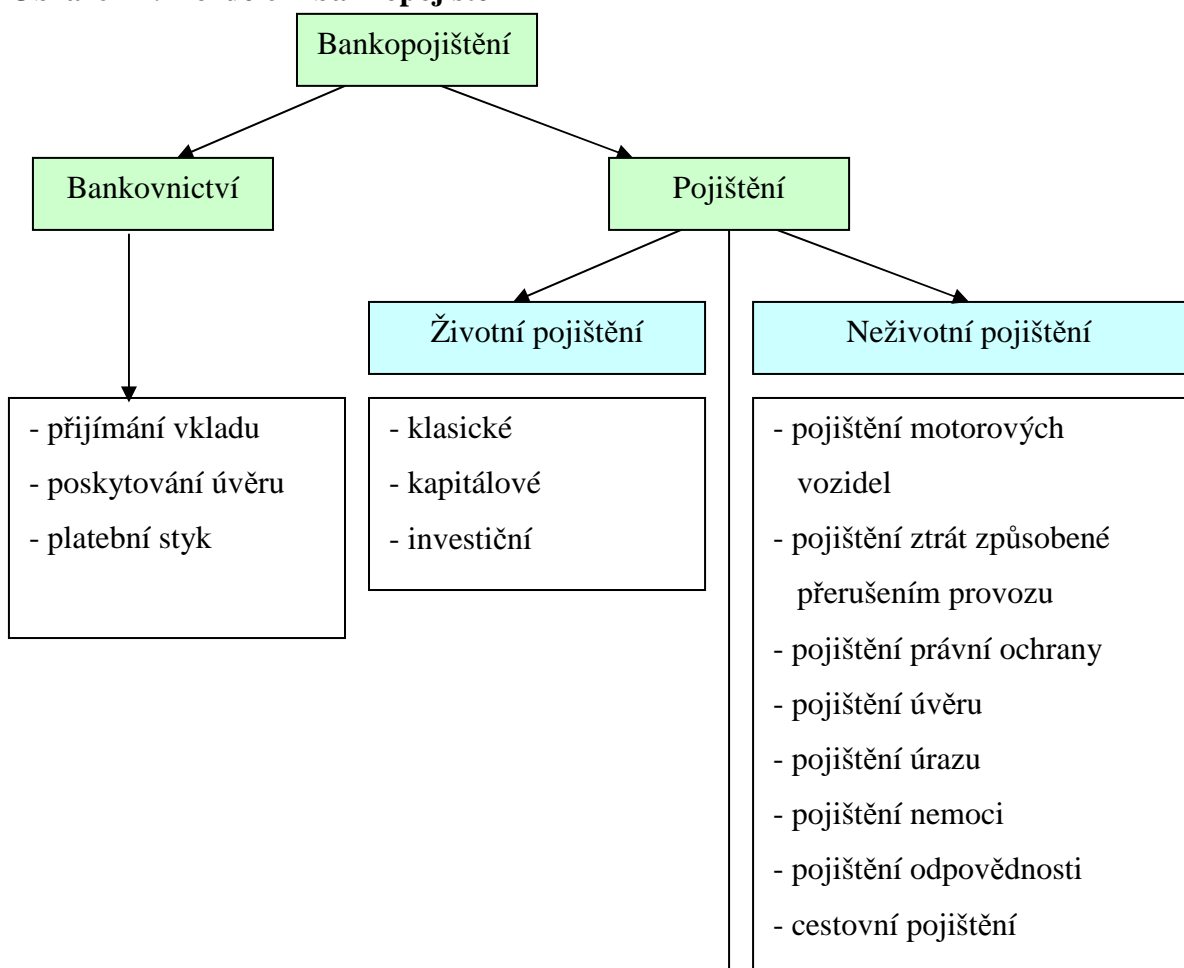
K současným trendům v posledních letech patří soustředění se na velké mezinárodní pojišťovací společnosti a na on-line aplikaci umožňující v reálném čase sjednat pojistnou smlouvu. Přes internet se zatím prodávají některé jednodušší produkty, jako například cestovní pojištění (které je vhodné také pro prodej po telefonu), havarijní pojištění, ale i úrazové pojištění. Cestovnímu pojištění přes internet se v současné době velmi daří, hlavně z důvodu úspory času, ale i přehlednosti cen jednotlivých produktů. Jinak se ale v České republice dosahuje ročně jen minimálního počtu prodaných produktů online. Podle studií se dá očekávat, že do budoucna budou úspěšné ty pojišťovny, které dokáží zavést integrovanou multikanálovou prodejní strategii. Klíčové přitom bude, aby dokázaly sloučit údaje o klientech získané z různých míst, a získaly tak úplné a přesné profily o klientech. To jim umožní nabídnout klientům na míru šité poradenství, zvýšit výnos na klienta díky efektivnímu křížovému prodeji a optimalizovat prodejní náklady využitím správních obchodních kanálů.¹⁴

¹⁴ FINANČNÍ PORADCE. *Bankopojištění* [online] <http://www.fpweb.ihned.cz>

1.7 Rozdělení bankopojistných produktů

Bankopojistné produkty tvoří dvě základní odvětví, a to bankovníctví a pojišťovnictví. Obě tato odvětví jsou poměrně rozsáhlá a plně se dotýkají každého z nás. S oběma se denně setkáváme v běžném životě a jejich kvalita hraje významnou roli. Jejich názorné členění je uvedeno v obrázku č. 2. a v následujících podkapitolách jsou podrobně popsány. Tato práce je zaměřena hlavně na bankopojistné produkty životního pojištění, proto mu bude věnována větší pozornost.

Obrázek 2: Rozdělení bankopojištění

Zdroj: vlastní zpracování

1.8 Bankovnictví

Výsledkem působení historických, politických, právních a ekonomických faktorů je existence několika modelů institucionálního uspořádání bankovních systémů v rámci jednotlivých států. Obvykle se však rozlišují tři základní modely bankovnictví. Jedná se o:¹⁵

- model odděleného bankovnictví,
- model univerzálního bankovnictví,
- model smíšeného bankovnictví.

Model odděleného bankovnictví

Model oddělení investičního a komerčního bankovnictví může vzniknout ekonomickou nebo legislativní cestou. Charakteristické pro tento model je, že komerční bankovnictví provozují komerční (obchodní) banky a investiční obchody provádějí pouze specializované investiční firmy (investiční banky). Mezi komerčními a investičními bankami neexistuje vlastnická ani personální provázanost. Vznik modelu odděleného bankovnictví lze přisuzovat jednak vývoji přirozené dělby práce a vlivu tržních podmínek, ale také nutnosti zavedení regulačního opatření kvůli skandálům se zneužíváním dat z komerčních obchodů.

Model univerzálního bankovnictví

Univerzální bankovnictví je založeno na poskytování komerčních i investičních obchodů. Zejména jde o přijímání vkladů, poskytování úvěrů, zajišťování platebního styku, obchodování s cennými papíry na vlastní i cizí účet, provádění emisních obchodů, správa majetkových aktiv a další finančně-pojišťovací obchody. Univerzální banky jsou charakteristické účetním propojením okruhů komerčního i investičního bankovnictví a tudíž existuje téměř volný tok informací mezi jednotlivými odděleními. Hlavní výhodou modelu univerzálního bankovnictví je možnost široké nabídky produktů na jednom místě. Univerzální banka může též lépe vyhovět požadavkům svých klientů, díky podrobným znalostem majetkových a finančních poměrů svého klienta. Model univerzálního bankovnictví je rovněž často považován za mnohem stabilnější než většina samostatných specializovaných bank. Důvod je spatřován ve větší diverzifikaci obchodních aktiv, např. ztráty z komerčních obchodů mohou být kompenzovány zisky z investičních obchodů a naopak.

¹⁵ MUSÍLEK, P. *Finanční trhy a investiční bankovnictví*. Praha: ETC Publishing.

Model smíšeného bankovníctví

Charakteristickým rysem pro smíšený model bankovníctví je, že banka může vykonávat pouze jeden okruh činností (komerční nebo investiční bankovníctví), ale zároveň může mít majetkový podíl na bance, která se angažuje v oblasti investičního bankovníctví. V současnosti se lze setkat s dvěma možnostmi organizace modelu smíšeného bankovníctví. S organizací typu holding či typu dceřiná společnost. Při uplatnění bankovní holdingové společnosti, v rámci modelu smíšeného bankovníctví, lze kontrolovat jak komerční banku, tak i banku investiční, které jsou spolu propojené sesterským vztahem. To ve své podstatě znamená, že investiční bankovníctví je provozováno samostatnou právnickou osobou, ovšem pod kontrolou holdingové společnosti. Model dceřiných společností se vyznačuje tím, že mateřská banka vykonává komerční bankovníctví a současně kontroluje investiční firmu, která provozuje investiční bankovníctví.¹⁶

Základní funkce bank:

- přijímání vkladu,
- poskytování úvěrů,
- platební styk.

Přijímání vkladu

Klienti bank mohou ukládat a vybírat z banky peníze. Vklad je částka peněz uložená na bankovním účtu. Banka pro své zákazníky otevírá různé typy účtů. Z některých účtů si klient může vybrat své peníze kdykoliv bez předchozího oznámení bance tzv. netermínovaná depozita. Určité vklady si může zákazník vybrat až v dohodnutém termínu nebo po předchozím oznámení bance o zamýšleném výběru peněz – jedná se o termínovaná depozita. Každý vklad, který banka přijme od zákazníka, představuje pro banku závazek vyplatit zákazníkovi peníze zpět.

Poskytování úvěrů

Peněžní prostředky, které mají banky k dispozici půjčují různým subjektům ve formě úvěrů. Úvěr je návratná forma poskytnutí peněžních prostředků za úrok. Poskytováním úvěrů banky vytvářejí bezhotovostní peníze a ovlivňují tak nabídku peněz v ekonomice.

¹⁶ POSPÍŠIL, R., HOBZA, V., PUCHINGER Z. *Finance a bankovníctví*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. str. 98.

Při vytváření bezhotovostních peněz dochází k procesu tzv. multiplikaci (znásobování depozit).

Platební styk

Peníze v hotovosti se mohou snadno stát objektem krádeže nebo je majitel může ztratit. Z těchto důvodů se velice často používá bezhotovostní placení, které je bezpečnější, výhodnější a levnější než placení v hotovosti. Osoba, která má u banky otevřený účet a na účtu uložené peníze, může použít toto depozitum k zaplacení svých závazků. Klient může dát bance příkaz k bezhotovostnímu převodu peněz.¹⁷

1.9 Pojišťovnictví

Pojišťovnictví lze považovat za velmi specializované odvětví v našem ekonomickém prostředí. Všechny subjekty (občané či firmy) by si měly uvědomovat existenci stálých rizik a ty se snažit předcházet. Ne vždy lze riziko eliminovat a právě pro tyto případy existuje možnost pojištění, které škodě nezabrání, ale usnadní zmírnit ekonomický dopad na postiženého.

Pojištění se obecně dělí na pojištění životní a neživotní. Jeho další členění je podrobně popsáno v následujících podkapitolách.

1.9.1 Životní pojištění

Životní pojištění je produkt, díky kterému můžete zajistit rodinu v případě vašeho úmrtí. Vyplatí se to především u těch, kteří mají výrazný podíl na rodinných financích a bez nichž by se mohla rodina dostat do finančních problémů. Jde o komplexní produkt, který kombinuje pojištění osoby pro případ smrti, ale také slouží pro zhodnocení finančních prostředků. Částečně tak slouží jako penzijní fond.¹⁸

Rizika v životním pojištění:

- smrt pojištěného v době kdy smlouva stále trvá,
- dožití se konce smlouvy.

¹⁷ POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. str. 145.

¹⁸ KOŠÍK, O. *Pojišťovnictví – vybrané problémy*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007 str. 211.

Všechny produkty životního pojištění patří k širokému sektoru finančních služeb. Rozhodnutí o typech pojišťovacích produktů, které banka prodává při bankopojistných operacích, velmi úzce souvisí s metodami distribuce. Důvodem je, že úsilí a odbornost potřebná k prodeji produktů musí zohledňovat schopnosti a nákladovou základnu vybraných distribučních metod. Produkt, který je velmi složitý pro existující distribuční kanály, nebude úspěšný v prodejních objemech a těžko bude dosahovat zisku.¹⁹

Základní druhy životního pojištění:

- klasické,
- kapitálové,
- investiční.

Klasické životní pojištění

Tento typ pojištění patří k nejstarším životním pojištěním, které se zaměřují jen na riziko smrti, dožití nebo na obojí. S oblibou i dnes slouží jako základní zabezpečení např. hypotečních úvěrů.

V současné době se především využívají tyto typy pojištění:

- pojištění s krytím rizika smrti,
- pojištění s krytím rizika dožití,
- pojištění smíšené,
- pojištění důchodové.

S cílem zlepšit výše uvedená pojištění nabízejí pojišťovny klientům také možné připojištění, jako například připojištění pro případ smrti následkem úrazu, připojištění trvalých následků úrazu nebo připojištění plného invalidního důchodu.

Kapitálové životní pojištění

Toto pojištění využívají převážně lidé, kteří vsadí především na jistotu a nechtějí se pouštět do většího rizika o své investice. Tento typ pojištění je výhodnou a bezpečnou alternativou ke klasickému spoření. Nabízí nejen pojištění v případě nečekaných životních situací, ale umožňuje také spořit finanční prostředky na období důchodu. V tomto druhu životního

¹⁹ KOŠÍK, O. *Poist'ovnictvo – vybrané problémy*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007 str. 212.

pojištění má klient možnost vybrat si z široké škály konkrétních typů produktů dle vlastní potřeby a dané životní situace. Všechna tyto pojištění se automaticky uzavírají pro případ smrti, dožití i pro případ trvalé invalidity. Pojistná doba se u většiny bankopojistných produktů uzavírá v rozmezí 15 – 65 roku klienta.

Klasické a kapitálové životní pojištění patří mezi tradiční produkty, které pojišťovny nabízejí po celém světě. Jejich výhodou je, že pojistná suma dojednaná v pojistné smlouvě je garantovaná a není závislá na tržních změnách. (například u kapitálových trhů). Nevýhodou je, že pro majitele tohoto pojištění nepřináší téměř žádné zúročení jeho investic.

20

Investiční životní pojištění

Investiční ŽP je novou generací pojištění. Jedná se o pojištění spojené se spořením, kde vedle zabezpečení budoucích úspor a převzetí pojistných rizik pojistitelem, je klientovi ponechán prostor se aktivně podílet na rozhodnutích o tom, jak banka popřípadě pojišťovna investuje jeho zaplacené pojistné. Instituce dle pokynů klienta nakoupí za zaplacené pojistné tzv. podíly ve fondu, který si klient vybere.

Většinou je klientovi nabízena větší škála fondů. Nejčastěji se jedná o:

- peněžní fondy,
- dluhopisové fondy,
- akciové fondy.

Tyto fondy se dále dělí do užších skupin dle výše rizika. Pojistné je rozdělováno tak, aby klient v nejhorším případě měl na konci pojistné smlouvy alespoň tolik peněz, kolik do pojištění vložil.

Pro tento druh pojištění je typická flexibilita všech jeho složek. Znamená to, že klient si může v době smlouvy měnit výšku pojistné sumy, výši pojistného nebo celý charakter smlouvy. Tyto změny však závisí na stanovených podmínkách příslušné pojišťovny. Výška pojistné sumy se může měnit pro hlavní krytí, tak i pro připojištění. Klientovi je také

²⁰ DORA CORP. *Capital live insurance* [online]. <http://www.dora.state.co.us/Insurance/finexam/2007/clict.pdf>

umožněno za podmínky zachování celého pojistného krytí snížit si pojistnou sumu na pojistné minimum a většinu peněžních prostředků vložit do investičních fondů.

1.9.2 Neživotní pojištění

Z celkové výše přijatého pojištění v posledních letech představuje neživotní pojištění 60ti% podíl na trhu. U běžných občanů je tento produkt stále velmi oblíben. Škála produktů tohoto pojištění je opravdu široká a je možné ji členit dle nejrůznějších kritérií.

Mezi základní kritéria patří:

- pojištění hmotného majetku,
- pojištění nehmotného majetku,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou motorovým vozidlem,
- havarijní pojištění.

Největší podíl přijatého pojistného, a to zhruba 85 %, představuje pojištění automobilů (havarijní a povinné ručení).

Úrazové a nemocenské pojištění

Úrazové pojištění zahrnuje výplatu pojistného plnění v případě, že v důsledku úrazu dojde k přechodnému nebo trvalému tělesnému poškození nebo smrti pojištěného. Základem úrazového pojištění je krytí trvalých následků úrazu a smrti následkem úrazu.

Nemocenské pojištění se uplatňuje vlastně jako doplněk povinného všeobecného zdravotního pojištění a povinného sociálního nemocenského pojištění, a to pro případy, kdy nejsou dané potřeby povinným pojištěním kryty. Jedná se o případy, kdy má jednotlivec zájem vyššího rozsahu pokrytí potřeb než se uplatňuje v rámci povinného pojištění a pro osoby, které nejsou zahrnuty do povinného pojištění.

Pojištění majetku

Pojištění majetku zahrnuje krytí rizik, jejichž realizací dochází ke škodám na majetku (poškození, zničení ztráta věcných hodnot, finanční ztráty). Pojištění majetku zahrnuje krytí celé řady rizik, která lze rozdělit podle jejich důsledků na rizika, při jejich realizaci dochází ke vzniku přímých věcných škod.

Mezi tato rizika patří:

- živelná rizika,
- vodovodní rizika,
- rizika havarijní,
- rizika odcizení a vandalství.

Pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti za škody kryje rizika související se skutečností, že pojištěný subjekt může způsobit svou činností škody jinému subjektu, a to škody na majetku, na zdraví a na životě, nebo finanční škody, za které poškozenému odpovídá. Předmětem pojištění odpovědnosti je tedy právní vztah. Pojistnou událostí v odpovědnostním pojištění je vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu.

Pojištění právní ochrany

Pojištění právní ochrany zahrnuje krytí nákladů pojištěného v souvislosti s právními úkony, a nákladů spojených s prosazením požadavků na náhrad škod pojištěného. V rámci pojistného plnění jsou obvykle kryty:

- soudní výdaje a náklady,
- náklady na svědky a soudní znalce povolane soudem,
- náklady na provedení výkonu rozhodnutí,
- výdaje pojištěného za cesty k soudnímu řízení.

Cestovní pojištění

Cestovní pojištění představuje oblast pojištění, kde dochází ke kombinování pojistných produktů různého typu. Do cestovního pojištění jsou zařizovány pojistné produkty:

- pojištění zdravotní, kryjící náklady na lékařskou péči, léky, apod. při cestách do zahraničí,
- pojištění odpovědnosti za škody,
- pojištění zavazadel,
- pojištění storna zájezdu.²¹

²¹ DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o str. 119.

2 Analýza bankopojištění a bankopojistných produktů u vybraných bank v ČR

V této kapitole se práce zabývá analýzou bankopojištění u třech největších bank v České republice a to Komerční bankou, Českou spořitelnou a ČSOB. Je zde nastíněn jejich přístup k bankopojištění, spolupráce s kooperujícími pojišťovnami a u každé z nich jsou analyzovány typické produkty se zaměřením na životní pojištění. V závěru kapitoly je provedena jejich vzájemná komparace.

2.1 Komerční banka

Komerční banka, a.s. vznikla téměř hned po změně politického režimu v ČR a její vznik je tedy datován k roku 1990. Komerční banka, a.s. se objevila vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé. V roce 1997 schválila tehdejší vláda prodej státních akcií soukromému investorovi a v roce 2001 prodala svůj podíl francouzské nadnárodní společnosti Société Générale za cenu 40 miliard Kč. Následně se SG ujala vedení banky a zvolila si nové představenstvo. V roce 2004 získala Komerční banka cenu „Banka roku 2004“. V současnosti je Komerční banka jednou z nejvýznamnějších bankovních institucí v ČR a zároveň ve střední a východní Evropě. Komerční banka poskytuje služby drobného, investičního a podnikového bankovníctví. K dalším službám, které nabízejí však už jiné společnosti finanční skupiny KB patří například:²²

- stavební spoření,
- penzijní pojištění,
- spotřebitelské úvěry,
- pojištění.

Ke konci roku 2008 KB zabezpečovala své finanční služby pro 1 334 000 klientů. Pobočková síť banky čítá 394 poboček a 673 bankomatů.²³ Jak již bylo uvedeno, Komerční banka je členem finanční skupiny SG od roku 2001. Protože je tato skupina nadnárodní, je rozdělena do pěti divizí, do kterých se zařazují jednotlivé banky.

²² KOMERČNÍ POJIŠŤOVNA <http://www.komercpoj.cz/cz/>

²³ KOMERČNÍ BANKA http://www.kb.cz/file/cs/com/annual_reports/KB-vyrocní_zprava_2008.pdf

Tyto divize jsou následující:

- francouzská síť,
- mezinárodní retailové bankovníctví (Komerční banka),
- finanční služby,
- globální investiční management,
- podnikové a investiční bankovníctví.

2.1.1 Spolupracující pojišťovny banky

S Komerční bankou spolupracují dvě pojišťovny a to Allianz pojišťovna, a.s. a Komerční pojišťovna, a.s.

Komerční pojišťovna

Komerční pojišťovna byla založena v roce 1995 jako dceřiná společnost Komerční banky. V roce 2005 vstoupila do kapitálu KP pojišťovna SOGECAP, která je dceřinou společností Société Générale. SOGECAP se stal majoritním vlastníkem s 51% podílem. Zbýlých 49 % zůstalo ve vlastnictví Komerční banky. Komerční pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která se cílevědomě zaměřuje na poskytování služeb především v oblasti životního pojištění. Při rozvoji nových produktů vychází Komerční pojišťovna z bohatých zkušeností společností Société Générale a Sogécap a z principů tzv. bankopojištění. Tento obchodní model je v současnosti již plně implementován a produkty KP nabízejí a prodávají především obchodní síť společností náležejících do rozsáhlé skupiny SG. Kromě sítě KB se jedná o společnosti ESSOX a Modrou pyramidu stavební spořitelny²⁴.

Allianz pojišťovna

Allianz pojišťovna je stoprocentní dceřinou společností předního světového pojišťovacího koncernu Allianz SE. Na český trh vstoupila v roce 1993 a během svého působení v České republice se vypracovala mezi tři největší české pojišťovny. Na území České republiky má Allianz pojišťovna 11 oblastních ředitelství, která řídí více než 1 900 pojišťovacích poradců. Mimo vlastní síť realizuje Allianz pojišťovna obchodní činnost také ve spolupráci s vybranými makléři a bankami. Své služby nabízí i prostřednictvím prodejců motorových vozidel a cestovních kanceláří. Zázemí Allianz Group poskytuje výhodu při využití mezinárodního know-how a zaručuje přístup ke kapitálové síle celého koncernu.

²⁴ KOMERČNÍ POJIŠŤOVNA <http://www.komercpoj.cz/cz/>

Pro zajištění rizik využívá Allianz pojišťovna výlučně renomovaných společností, jako např. Allianz SE, Swiss Re a dalších.²⁵

2.1.2 Bankopojištění v Komerční bance

Bankopojištění u KB probíhá na základě spolupráce KB s výše zmiňovanými pojišťovnami. Komerční pojišťovna jako dceřiná pojišťovna banky nabízí své produkty výhradně v bankách KB a lze tedy na těchto pobočkách získat nejen produkty bankovní, ale i produkty pojistné. Tato spolupráce se rozvíjí již od roku 1995, kdy byla právě Komerční pojišťovna založena. O větší rozvoj bankopojištění v Komerční bance se zasloužila společnost Sociétés Générales, která s sebou při vstupu do KB přinesla velké zkušenosti a hlavně „know-how“ z této oblasti. Od roku 2004 je i druhá zmiňovaná pojišťovna Allianz partnerem pro Komerční banku. Ta využívá tuto pojišťovnu z velké míry hlavně na pojištění neživotní. Převážně se jedná o hypotéky s pojištěním domácnosti, pojištění nemovitostí, spotřebitelské úvěry, aj.. Protože se s Komerční pojišťovnou doplňují, nabízí tedy KB svým klientům komplexní finanční servis.

Pojistné portfolio KB a Komerční pojišťovny

Nabídka pojistných produktů v Komerční pojišťovně a Komerční bance je téměř totožná a lze tak jeden produkt sjednat na pobočkách obou subjektů. V nabídce Komerční pojišťovny je navíc od Komerční banky rizikové životní pojištění k úvěru Modré pyramidy. Pro popis bankopojistného produktu bylo zvoleno jedno z nejzajímavějších životních pojištění Komerční banky - pojištění Vital Invest.

VITAL INVEST

Jedná se o investiční životní pojištění pro případ smrti a dožití, které klientovi umožňuje jedinečnou možnost aktivního zapojení do rozhodování o investování jeho vložených peněz. Zároveň tento produkt zákazníkovi přináší garantované zajištění v případě nenadálých životních událostí. Klient si sám volí vlastní investiční strategie, které nejlépe odpovídají jeho očekávání a vztahu k investičnímu riziku. Na výběr má z šesti nabízených fondů. Zároveň si může zvolit jejich libovolnou kombinaci a optimalizovat tak dosažený výnos. Zvolenou strategii je možné v průběhu pojištění kdykoliv změnit. Garantovaná sazba minimálního zhodnocení pro rok 2010 u Fondu s garantovaným zhodnocením činí 3 % p. a.

²⁵ POJIŠŤOVNA ALLIANZ <http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/>

Fond s garantovaným zhodnocením:

- Konzervativní fond
- Balancovaný
- Dynamický fond
- Dynamický Plus fond
- Zajištěný fond Forte 2

Vital Invest ve 4 variantách nabízí různý rozsah pojistné ochrany pro případ smrti, kterým zajistíte sebe a svou rodinu. Jednotlivé varianty se liší výší rizikového pojistného, které je použito na krytí tohoto rizika. Jistotu a zabezpečení je možné rozšířit sjednáním komplexního úrazového připojištění až na 1 mil. Kč, které obsahuje krytí následujících rizik:

- smrt následkem úrazu
- trvalé následky úrazu
- poškození úrazem

Významnou předností Vitalu Invest je jeho flexibilita, která zajišťuje přístup k penězům, na které má klient nárok. Kdykoli je to nutné, je zde možnost reagovat na změnu potřeb a nároků. Veškeré změny (s výjimkou převodu prostředků mezi fondy) jsou zdarma, bez dodatečných administrativních nákladů.

VITAL GRANT

Pojištění Vital Grant je kapitálové životní pojištění. Obsahuje pojištění pro případ smrti, trvalé invalidity a zároveň spořicí složku.

VITAL JUNIOR

Kapitálové životní pojištění pro případ smrti nebo dožití. Smlouva se sjednává na minimálně na 5 let a je vhodná pro rodiče nebo prarodiče, kteří chtějí svým dětem či vnoučatům pomocí střednědobého nebo dlouhodobého spoření vytvořit dostatečné finanční prostředky.

VITAL RENTA

Kapitálové životní pojištění je vhodné pro udržení si vlastního životního standardu i po následném odchodu do důchodu. Minimální doba trvání smlouvy je 5 let.

Po prostudování tohoto produktu je vidět, že se shoduje s předešlým produktem a zřejmě se jedná o marketingový tah s tím, že KP má i pojistný produkt pro různé věkové segmenty.

VITAL PLÁN

Spořicí životní pojištění. Stejný produkt jako předchozí dva.

VITAL PREMIUM

Vital Premium je spořicí životní pojištění s jednorázovým vkladem určené klientům, kteří chtějí jednorázově a bezpečně investovat své volné finanční prostředky v minimální výši 5 milionů Kč a zároveň přemýšlejí o ochraně svých nejbližších pro případ nečekaných životních událostí. Jedná se o nadstandardní spořicí životní pojištění. Vložené pojistné je zhodnocováno základní garantovanou úrokovou mírou.

POJIŠTĚNÍ PLATEBNÍCH KARET MERLIN

Jedná se o pojištění proti následkům zneužití platebních (debetních i kreditních) karet v případě jejich ztráty nebo krádeže. Zahrnuje ochranu v případě vzniku těchto nepříjemných událostí. Kryje navíc riziko krádeže hotovosti vybrané danou platební kartou a také ztrátu nebo krádež osobních dokladů a klíčů pojištěného.

POJIŠTĚNÍ PLATEBNÍCH KARET PROFI MERLIN

Modifikace předcházejícího produktu pro firmy (navíc pojištění pro případ odcizení tržby nesené jako vklad na pobočku KB).

ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ PATRON

Patron je pojištění spojené s klientovým běžným účtem, který má u KB. Hlavním posláním tohoto produktu je zajištění rodiny v případě úmrtí klienta následkem úrazu, které ji pomůže čelit okamžitým výdajům v této těžké životní situaci.

ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ PROFI PATRON

Opět varianta předchozího pojištění pro podnikatele a menší firmy. Pojištění spojené s podnikatelským běžným účtem v KB.²⁶

²⁶ KOMERČNÍ BANKA http://www.kb.cz/cs/seg//products/car_insurance.shtml

Pojistné portfolio KB a Allianz pojišťovny

Druhá pojišťovna Allianz, která spolupracuje s Komerční bankou zajišťuje výhradně neživotní pojištění. Touto pojišťovnou jsou nabízeny dva produkty, které automaticky zahrnují i asistenční služby nebo regionální sazby povinného ručení.

AUTOPOJIŠTĚNÍ

Jedná se o pojištění, které zahrnuje pojistné produkty zaměřené na motorová vozidla a všechny jeho podprodukty. Toto pojištění je možné sjednat ve třech variantách a to jako základní havarijní pojištění, doplňková havarijní pojištění (pojištění skel, zavazadel, náhradního vozidla) a pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (tzv. povinné ručení).

POJIŠTĚNÍ MAJETKU A ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU

Toto pojištění je nabízeno ve dvou variantách – Optima a Exkluziv, a to pouze v případě trvale obývané nemovitosti.

Shrnutí

Bankopojištění u Komerční banky se v oblasti životního pojištění velmi rychle rozvíjí hlavně díky spolupráci s Komerční pojišťovnou. Jejich hlavní výhodou je, že celá nabídka Komerční pojišťovny je dostupná na pobočkách Komerční banky a tak to platí i naopak. Pro neživotní pojištění je partnerem banky Allianz pojišťovna. Tato pojišťovna zavedla mimo nabídky neživotních produktů také proškolení zaměstnanců banky v oblasti pojišťovnictví. Chtěla mít zaručenou odbornou způsobilost na vysoké úrovni i v jiném distribučním kanále. Prodej finančních produktů přes různé distribuční kanály je způsoben strategiemi převzatými od finančních skupin, které v současnosti Komerční banku vlastní. Vstupem francouzské bankopojišťovny Sociétés Générale se začalo toto odvětví velmi rozšiřovat a je mu věnována větší pozornost. Komerční banka v současnosti na venek jako bankopojišťovna nevystupuje, ale i tak nabízí širokou škálu bankopojistných produktů. I díky tomu působí jako jedna z nejsilnějších finančních institucí.

2.2 Česká spořitelna

Česká spořitelna, a.s. je největší českou bankou, která má okolo 5,3 milionů klientů. Počátek České spořitelny sahá již do roku 1825, kdy zahájila svou činnost Spořitelna česká, nejstarší právní předchůdce České spořitelny. Na tradici českého a později československého

spořitelnictví navázala v roce 1992 Česká spořitelna jako akciová společnost. V současné době je česká spořitelna členem silné střeoevropské Erste Group, která čítá více než 17 milionů klientů. Společnost Erste Group má 98% podíl na základním kapitálu v celé České spořitelně. Česká spořitelna v červenci roku 2001 úspěšně dokončila svou transformaci, která se zaměřila na zlepšení všech klíčových součástí banky. V současné době hraje spořitelna nezastupitelnou roli také ve financování velkých korporací a v poskytování služeb v oblasti finančních trhů. Česká spořitelna vydala více než 3,2 milionů platebních karet, disponuje 655 pobočkami a provozuje 1195 bankomatů. Česká spořitelna také získala titul „Banka roku 2009“ a byla zvolena nejdůvěryhodnější bankou tohoto roku.²⁷

2.2.1 Spolupracující pojišťovny banky

S Českou spořitelnou spolupracují dvě pojišťovny. Jedná se o Pojišťovnu České spořitelny, kde původně měla Česká spořitelna majoritní podíl a o Kooperativu pojišťovnu a.s., Vinna Insurance Group.

Pojišťovna České spořitelny

Pojišťovna České spořitelny byla založena v roce 1992 českým soukromým kapitálem pod názvem Živnostenská pojišťovna. Ta zahájila v lednu 1993 svoji pojišťovací činnost. Jejím cílem bylo poskytovat pojišťovací služby především pro nastupující podnikatelskou sféru. S rozvojem pojišťovací činnosti se začala rozšiřovat také nabídka pojistných programů pro občanskou veřejnost. V roce 1995 uvedla na trh jako první pojišťovna v České republice pojištění velmi vážných onemocnění, při kterém dochází k pojistnému plnění již v případě diagnózy choroby. Důležitým mezníkem v historii pojišťovny byl v roce 1995 kapitálový vstup České spořitelny, který přinesl kromě potřebného kapitálu i zázemí nejsilnější finanční skupiny v České republice. Důležitost kvalitní akcionářské struktury se prokázala již v roce 1997, kdy byl celý pojistný trh negativně zasažen dopady rozsáhlých záplav.²⁸ V rámci procesu privatizace České spořitelny podstoupila také Pojišťovna České spořitelny důkladnou právní a finanční prověrku, jejímž výsledkem byl na konci roku 2000 vstup nového akcionáře. Největší rakouská životní pojišťovna Sparkassen Versicherung, člen Finanční skupiny Erste Bank, získala navýšením základního kapitálu o 500 milionů Kč

²⁷ ČESKÁ SPOŘITELNA http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10002_profil

²⁸ POJIŠŤOVNA ČESKÉ SPOŘITELNY <http://www.pojistovnacs.cz/spolecnost/profil-spolecnosti.aspx>

45% podíl ve společnosti. Současná výše základního kapitálu přesahující 1,1 miliardy Kč řadí Pojišťovnu České spořitelny mezi nejlépe kapitálově vybavené pojišťovny na českém trhu a společně se silným akcionářským zázemím je známkou bezpečnosti a důvěryhodnosti. Na základě transformace České spořitelny a celé její finanční skupiny v moderní, klientsky orientovanou finanční instituci evropského standardu, souhlasili akcionáři pojišťovny s rozhodnutím, vystupovat od 17. září 2001 pod novým názvem Pojišťovna České spořitelny. Změna obchodního názvu souvisí se změnou firemních barev, jmen a log celé Finanční skupiny České spořitelny, které vycházejí z kompozice jejího většinového majitele – Erste Bank.

Tyto změny v oblasti poskytování služeb klientům a kultury řízení společnosti, se příznivě odrazily i v rozvoji prodeje pojistných produktů nabízených Pojišťovnou České spořitelny v síti poboček České spořitelny, v tzv. bankopojištění. Tento produkt se tak stává charakteristickým znakem Pojišťovny České spořitelny. Od roku 2004 se Pojišťovna České spořitelny specializuje pouze na prodej životního pojištění, a to prostřednictvím pobočkové sítě České spořitelny a vybraných externích sítí. Pojišťovna České spořitelny je zakládajícím členem České asociace pojišťoven. Vybrané produkty neživotního pojištění nabízí Finanční skupina České spořitelny svým klientům prostřednictvím strategického partnera i nadále. Pojišťovna České spořitelny působí jako „kompetenční centrum“ Finanční skupiny České spořitelny a poskytuje, spolu se strategickým partnerem, vysoce standardizované produkty neživotního pojištění. V roce 2005 bylo zaznamenáno pár produktových novinek, ale významná událost přišla až v roce 2008, kdy se od září tohoto roku stala Pojišťovna České spořitelny součástí pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group. WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group Wien vlastní 90 % akcií, Kooperativa pojišťovna 5 % a původnímu majoritnímu vlastníkovi, České spořitelně zůstal rovněž 5% majetkový podíl.²⁹

Kooperativa pojišťovna

Kooperativa je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu a založena byla v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR činil k 31. 12. 2007 22,3 %. Pojišťovna Kooperativa je univerzální pojišťovnou a orientuje se na oba druhy pojištění, životní i neživotní. Prodej

²⁹ POJIŠŤOVNA ČESKÉ SPOŘITELNY http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/VZ_2008.pdf

pojistných produktů probíhá na přepážkách vlastních poboček (přepážkový prodej) a přes pojišťovací zprostředkovatele. Významnou roli hraje i distribuční kanál bankopojištění, kde Kooperativa úspěšně rozvíjí strategické partnerství s Finanční skupinou České spořitelny.³⁰

2.2.2 Bankopojištění v České spořitelně

Jak vyplývá již z výše uvedených informací, bankopojištění v České spořitelně se rozvíjí přes dvě pojišťovny. Pro Pojišťovnu české spořitelny byl obrovským impulzem rozvoje tohoto distribučního kanálu vstup rakouské pojišťovny Sparkaasen Versicherung, člena Finanční skupiny Erste Bank a následná přeměna celé finanční skupiny působící v České republice. Jednalo se zejména o modernizaci, zlepšení služeb a změnu řízení společnosti. Od roku 2001 se stalo bankopojištění pro Pojišťovnu České spořitelny přímo charakteristickým znakem.

V České spořitelně lze v rámci bankopojištění sjednat tyto pojistné produkty:³¹

- FLEXI životní pojištění ,
- kapitálové životní pojištění,
- flexibilní životní pojištění Junior,
- cestovní pojištění,
- asistenční služby,
- cestovní pojištění k osobnímu účtu České spořitelny,
- pojištění nemovitosti,
- pojištění domácnosti,
- pojištění právní ochrany,
- pojištění pravidelných výdajů,
- pojištění schopnost splácet úvěry klasické, hypotéční úvěry,
- pojištění k úvěrům Stavební spořitelny České spořitelny.

Spolupráce mezi Českou spořitelnou a Kooperativou funguje zhruba od roku 2003, kdy ke konci roku 2003 odkoupila Kooperativa od Pojišťovny České spořitelny neživotní pojistný kmen a souběžně Kooperativa uzavřela dohodu o strategickém partnerství s Českou

³⁰ POJIŠŤOVNA KOOPERATIVA <http://www.koop.cz/cs/o-firme/o-spolecnosti/index.shtml>

³¹ POJIŠŤOVNA ČESKÉ SPOŘITELNY https://www.csas.cz/banka/menu/cs/lide/nav00000_lide_nds_52

spořitelnou. Záměrem dohody bylo vylepšit služby a servis zákazníkům tak, aby si na jednom místě mohli sjednat jak finanční, tak pojistné produkty. Spojením prodejních míst se významně zvýšila dostupnost nabízených produktů v celé České republice. Následně byla zavedena možnost platit pojistné prostřednictvím bankomatů České spořitelny.³²

V nabídce České spořitelny se vyskytují jak klasické bankopojistné, tak i pojistné produkty. Pro bližší popis bylo vybráno životní pojištění FLEXI, které patří k neznámějším životním pojištěním.

FLEXI POJIŠTĚNÍ

Toto životní pojištění je rodinné pojištění, které lze v rámci jedné smlouvy uzavřít až pro dva dospělé a pět připojištěných dětí. Flexi nabízí komplexní zajištění rizik, která se nastaví dle přesných představ klienta. Toto pojištění je také komplexním spojením životního pojištění a osobních úspor klienta. Spořicí složka platby pojistného slouží k navýšení kapitálové hodnoty smlouvy a je možné ji tedy umístit do jednoho či více fondů.

Mezi hlavní výhody tohoto pojištění lze počítat možnosti využití pro větší rodiny. Na jednu smlouvu lze pojistit celkem až sedm osob (2 dospělé a 5 dětí). Je zde možnost libovolně kombinovat a měnit pojištění rizika dle aktuální životní situace. Zhodnocení je 2,4 % ročně pro běžné pojistné investované do garantovaného fondu. Toto pojištění nabízí možnost sjednání doživotní renty. Pokud se klient rozhodne, že bude chtít větší zisk ze svého spoření má na výběr z několika fondů. Mezi tyto fondy patří Garantované fondy, H-FIX fondy, a Investiční fondy. Každý z těchto fondů nabízí jinou výši zhodnocení, ale také samozřejmě i rozdílnou výši rizika s tím spojeného.

V tabulce č. 2 uvedené níže, je znázorněno zhodnocení investičního životního pojištění Flexi České spořitelny za rok 2008. Z uvedených dat vyplývá, že za poslední rok bylo dosaženo největšího zhodnocení 163,69 % u investičního fondu ISČS Sportrend, který se zabývá investicemi do veřejně obchodovatelných akcií. Druhé největší zhodnocení přesahující 100% hranici o necelých 19 % zaujímá také investiční fond ISČS Top Stocks, který obchoduje s akciemi pro dlouhodobé zhodnocení.

³² POJIŠŤOVNA KOOPERATIVA <http://www.koop.cz/cs/spolupracujeme/ceska-sporitelna/index.shtml>

Tabulka 2: Zhodnocení pojištění Flexi v roce 2008

Název	Investiční politika	Měna	Zhodnocení p.a. od zahájení prodeje (2008)	Zhodnocení za poslední rok	Zhodnocení za posledních 6 měsíců
ISČS Sporobond	Konzervativnější dluhopisový fond	CZK	2,78 %	12,44 %	5,44 %
ISČS Trendbond	Domácí a zahraniční dluhopisy	CZK	2,52 %	16,41 %	8,64 %
REICO ČS	Investování do kvalitních nemovitostí	CZK	-4,46 %	-13,04 %	1,96 %
PČS fond akciový	Výnosy z růstu akcií	CZK	-11,34 %	58,78 %	5,52 %
ISČS Top Stocks	Výběr akcií pro dlouhodobé zhodnocení	CZK	0,31 %	118,32 %	17,14 %
ESPA America	Investice 100 nejlepších amerických akcií	CZK	-5,63 %	28,84 %	16,99 %
ESPA Europe	Investování do akcií velkých koncernů	CZK	-15,66 %	44,68 %	7,83 %
ESPA Stock Japan	Investice do akcií japonských podniků	CZK	-7,92 %	27,47 %	6,15 %
ISČS Sportrend	Investice do veřejně obchodovatelných akcií	CZK	1,52 %	163,69 %	18,20 %
ESPA BRICKS	Akciový fond na zaměření: Rusko, Indie, Korea, atd.	CZK	-7,55%	65,74 %	18,35 %

Zdroj: Výroční zpráva České spořitelny 2008

Shrnutí

Bankopojištění u jedné z nejvýznamnějších bank v České republice je na vysoké úrovni, ale nedosahuje takové úrovně jako u ČSOB, které bude věnována pozornost níže. V roce 2008 vstoupila do Pojišťovny České spořitelny silná rakouská pojišťovací skupina VIG a přebrala tak kapitálově pojišťovnu. Důležitým mezníkem pro rozvoj bankopojištění pro Českou spořitelnu bylo sjednání smlouvy s pojišťovnou Kooperativa, kdy mimo pojistné produkty nabízené na pobočkách bank, jsou opačně bankovní produkty ČS nabízeny i na pobočkách pojišťovny. Tato distribuční smlouva je sjednána na poměrně dlouhou dobu. Obě společnosti si od tohoto spojení slibují dlouhodobou prosperitu a zvýšení

konkurenceschopnosti, kterému musí díky příchodu zahraničních partnerů do ostatních bank čelit.

2.3 ČSOB

Československá obchodní banka, a. s. působí jako univerzální banka v České republice. ČSOB byla založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu 1999 byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je součástí skupiny KBC. V červnu 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku. Po odkoupení minoritních podílů se v červnu 2007 stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB. Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu. K 1. lednu 2008 byla slovenská pobočka ČSOB oddělena.³³

Obchodní profil ČSOB se zaměřuje na fyzické osoby, malé a střední podniky, korporátní klientelu, nebankovní finanční instituce, finanční trhy a privátní bankovníctví. V retailovém bankovníctví v ČR působí společnost pod dvěma obchodními značkami – ČSOB a Poštovní spořitelna, která využívá pro svou činnost rozsáhlé síť České pošty. Klienti ČSOB jsou obsluhováni na 246 pobočkách v ČR, klienti Poštovní spořitelny jsou obsluhováni prostřednictvím 51 Finančních center Poštovní spořitelny a zhruba na 3 320 obchodních místech České pošty (stav k 30. 9. 2009). ČSOB i Poštovní spořitelna dále poskytují své služby prostřednictvím distribučních kanálů v rámci skupiny ČSOB a různých distribučních kanálů přímého bankovníctví. V současné době má ČSOB zhruba 3,1 milionů klientů, kde zhruba 2,1 milionů jsou uživatelé přímého bankovníctví. Dále společnost vlastní 718 bankomatů.³⁴

Skupina ČSOB je největším hráčem na trhu finančních služeb v České republice. Je také součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC, která aktivně působí v Belgii a v regionu Střední a východní Evropy.

Skupina ČSOB staví na pevném a dlouhodobém partnerství s každým klientem, ať už v oblasti osobních a rodinných financí, tak i ve financování malých a středních firem

³³ ČSOB <http://www.csob.cz/bankcz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/>

³⁴ VÝROČNÍ ZPRÁVA ČSOB za rok 2008

nebo v korporátním financování. Skupina ČSOB pečlivě naslouchá potřebám svých klientů a nabízí jim nikoliv jen produkty, ale nejvhodnější řešení.

V tabulce č. 3, uvedené níže je znázorněn přehled finančních transakcí v jednotlivých bankách, vždy ke konci účetního období. Jak je z tabulky patrné, s každým rokem objem úvěrů narůstá, ovšem poměr vkladů k úvěrům oproti roku 2008 klesnul o více než 4 %.

Tabulka 3: Přehled finančních toků v ČSOB v letech 2007 - 2009

Klíčové ukazatele skupiny ČSOB	31.12.2007	31.12.2008	30.9.2009
Bilanční suma (mld. Kč)	782,9	824,5	891,2
Úvěry (mld. Kč)	340,6	404,2	408,5
Aktiva pod správou a vklady (mld. Kč)	695,3	693,1	701,1
Poměr úvěrů k vkladům	63,8 %	72,3 %	67,6 %
Kapitálová příměrenost skupiny	10,49 %	10,33 %	12,26 %

Zdroj: Výroční zpráva ČSOB za rok 2008

2.3.1 Spolupracující pojišťovny banky

Podoba ČSOB Pojišťovny vznikla prodejem mezi IPB Pojišťovnou a ČSOB Pojišťovnou, ke kterému došlo 1. ledna 2003. IPB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1992 tehdejší Investiční bankou, a.s. pod názvem Pojišťovna IB, a.s. a byla tak jednou z prvních tuzemských pojišťoven, které po demonopolizaci českého pojišťovnictví vstoupily na trh. Pojišťovací činnost zahájila 1. května 1992, a to poskytováním výhradně životního a důchodového pojištění s možností úrazového připojištění. Pojistné smlouvy byly uzavírány jak jednotlivě s fyzickými osobami, tak ve formě skupinového pojištění pro pracovní kolektivy.

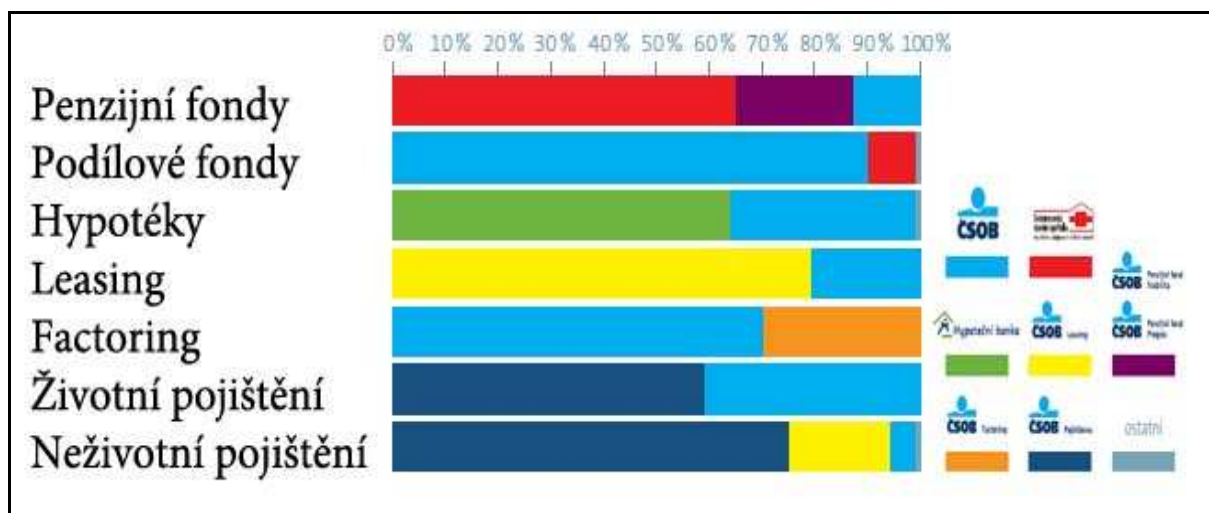
Od 11. dubna 1994 sjednávala IPB Pojišťovna, a.s. komplexní pojištění majetku a odpovědnosti za škodu pro různé podniky a společnosti. Od roku 1996 se zaměřila také na pojištění nemovitostí a domácností pro občany a drobné podnikatelské společnosti. Koncem roku 1996 byla nabídka doplněna o pojištění motorových vozidel VARIANT a v roce 1999 o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (tzv. povinné ručení).

ČSOB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. Na trh vstoupila v roce 1996 a v témž roce získala povolení k podnikání ve všech demonopolizovaných oblastech pojistného trhu. Vstup Chmelařské pojišťovny na trh zemědělských pojištění přinesl výrazné zvýšení zájmu veřejnosti i komerčních pojišťoven o tuto oblast. Od počátku roku 2000 měla pojišťovna oprávnění pojišťovat i odpovědnost za škodu z provozu vozidla (povinné ručení). V roce 1998 vstoupil do společnosti strategický partner KBC Insurance N. V. a v roce 2001 se stal jejím 100% vlastníkem. V souvislosti s tím změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna.³⁵

2.3.2 Bankopojištění v ČSOB

Z výročních zpráv je zcela zřejmé, že ČSOB pokládá bankopojištění za velmi významný prvek svých aktivit, a také podle toho postupuje. Celá Skupina ČSOB však nedbá pouze o spolupráci banky ČSOB a ČSOB Pojišťovny, ale o soudržnost celé finanční skupiny.

Graf 1: Podíly jednotlivých odvětví v ČSOB v roce 2008

Zdroj: Výroční zpráva ČSOB za rok 2008

Z grafu č. 1 je zřejmé, že celá Skupina ČSOB využívá k nabídce svých produktů vícekanálovou distribuci. Životní pojištění bylo rozděleno téměř rovným dílem mezi ČSOB Pojišťovnu a ostatní strany. U neživotního pojištění v porovnání s minulými lety zcela dominuje ČSOB Pojišťovna, která měla ještě před dvěma lety pouze 40% podíl.

³⁵ ČSOB <http://www.csobpoj.cz/spolecnost/>

V roce 2008 byly více než dvě třetiny hypoték ČSOB uzavřeny s životním pojištěním a více než tři čtvrtiny hypoték s pojištěním majetku. V této oblasti byly také uvedeny inovace, jako např. Investiční hypotéka (hypotéka kombinovaná se zajištěním fondem nebo životním pojištěním), Hypotéka Expres nebo Domov Expres (kompletní pojištění nemovitostí s možností uzavření přes internet).

Pojistné portfolio ČSOB

Protože ČSOB jako banka a pojišťovna nabízí podle svých webových stránek celou škálu produktů. K bližšímu popisu bylo vybráno opět životní pojištění a to ŽP Maximal a Optimal.

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ MAXIMAL

ČSOB nabízí možnost si vybrat dokonce ze dvou produktů zvaných Maximal. Jde o způsob zaplacení pojistného. Pokud chce klient vložit peníze jednorázově bude si sjednávat pojištění Maximal Invest, pokud bude provádět splátku pravidelnými platbami využije právě pojištění Maximal Optima.³⁶ Maximal je životní pojištění s pravidelnými platbami, které je určeno občanům ve věku od 18 do 65 let. Jednotlivé varianty programu se liší podle způsobu investování pojistného a využití daňových úlev. Firmy mohou jeho prostřednictvím výhodně hradit pojistné svým zaměstnancům. U pojištění Maxima existuje celkem několik programů investování. Nabízena je celá škála investičních fondů, od konzervativních až po více rizikové, které samozřejmě mají vyšší potenciální výnos.

Pro představu jsou zde uvedeny následující dva fondy, které si může klient zvolit:³⁷

- **Vyvážený fond** – určený pro investory, kterým nevadí možné krátkodobé kolísání hodnoty jejich investice, a kteří požadují vyšší výnos, který převyšuje výnos z bankovních vkladů o několik procent. Doporučený investiční horizont je 3 roky.
- **Konzervativní fond** – určený pro investory, kteří požadují zejména stabilitu hodnoty vložených prostředků a výnos mírně převyšující výnosy z termínovaných vkladů bank. Doporučený investiční horizont je 2 roky.

³⁶ ČSOB POJIŠŤOVNA <http://www.cpp.cz/prodejci/cpp/investicni/maximum.asp>

³⁷ ČSOB <http://www.csob.cz/cz/fondy/Smisene-fondy/Stranky/BE0174399908.aspx>

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ OPTIMAL

Na rozdíl od předchozího typu je u pojištění Optimal garantována minimální výše čistého výnosu ve výši 2,4 % ročně z investovaných prostředků. Klient si zde dále nevolí fond pro investování prostředků pojistného.

Mezi další produkty, které ČSOB nabízí patří i různá připojištění a další řada životních pojištění, která jsou popsána níže.

POJIŠTĚNÍ K HYPOTÉKÁM

Ke všem hypotékám, které ČSOB nabízí si klient může sjednat pojištění úvěru pro případ smrti, pro případ pracovní neschopnosti nebo ztráty zaměstnání. Pojištění mohou využít občané starší 18ti let s trvalým pobytem v ČR.

POJIŠTĚNÍ K PŮJČKÁM

Sjednáním tohoto pojištění, si klient pojistí schopnost splácet finanční závazek, který vzniká uzavřením smlouvy o jedné z ČSOB půjček. Pojištění klienta chrání před finančními komplikacemi, které jemu nebo jeho blízkým mohou nastat při nečekaných životních událostech (pracovní neschopnost, invalidita, smrt anebo ztráta zaměstnání).

POJIŠTĚNÍ ZTRÁTY, KRÁDEŽE PLATEBNÍ KARTY

Pojištění k platebním kartám je určené jejím držitelům jako ochrana finančních prostředků v případě ztráty karty. Vztahuje se na neoprávněné použití platební karty v důsledku její ztráty.

INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ VARIACE

Moderní investiční pojištění VARIACE patří mezi nadstandardní investiční životní pojištění, které spojuje investici do podílových fondů spolu s pojistnou ochranou. Investiční životní pojištění VARIACE nabízí nejširší servis na trhu. Klient své pojištění může kdykoli měnit během jeho trvání, určovat si kolik bude platit, míru ochrany, či poměr mezi ochranou a investicí. Sám si určuje investiční strategii, podle níž se budou finanční prostředky

zhodnocovat a aktivně tak může ovlivnit svůj výnos ze svého vkladu. Kdykoli v průběhu pojištění může vložit peníze a výhodně je zhodnotit podle aktuální situace na trhu.³⁸

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ FORTE

Finanční zajištění celé rodiny proti všem možným životním rizikům, maximální flexibilita při výběru rozsahu pojištění, možnost nadprůměrného zhodnocení osobních úspor, a to vše za transparentních podmínek a velmi příznivou cenu.

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ SPEKTRUM

Životní pojištění Spektrum spojuje širokou ochranu zdraví a života s výhodným spořením. Spektrum je velmi variabilní produkt, který si klient může nastavit přesně tak, jak potřebujete. Zároveň je možné ho měnit kdykoliv během doby jeho trvání. Rozsah životního pojištění lze nastavit přesně podle potřeb a finančních možností. V případě potřeby, např. při ztrátě zaměstnání se nemusí pojištění po určitou dobu platit, záleží na výši již naspořené částky. Další nespornou výhodou tohoto životního pojištění je solidní zhodnocení spořicí složky nad úrovní termínovaných vkladů. Za rok 2008 bylo připsáno našim klientům zhodnocení 5,2 % pro běžně placené pojistné a 3,55 % pro mimořádné pojistné.

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ TRUMF INVEST

Životní investiční pojištění Trumf Invest patří mezi nadstandardní investiční životní pojištění, které spojuje výhodnou investici spolu s pojistnou ochranou. Klient tak získá společně s pojištěním i bezpečí zajištěného výnosu.³⁹

Mimo výše zmiňované druhy pojištění nabízí banka také další druhy pojištění, jakými jsou např. pojištění budov, staveb a bytů, pojištění domácnosti, cestovní pojištění, úrazové pojištění k ČSOB Dětskému kontu Slůně

Shrnutí

Bankopojištění v ČSOB je asi na nejvyšší úrovni ze všech bank v ČR. Protože propojení mezi jednotlivými subjekty je nejtěsnější a spolupráce mezi bankovními a pojistnými subjekty se velmi daří. Děje se tak hlavně v posledních letech díky vstupu KBC Group

³⁸ ZLATA KORUNA <http://www.zlatakoruna.info/produkty/11-zivotni-pojisteni/756-investicni-zivotni-pojisteni-variace-csob-pojistovna-a-s-clen-holdingu-csob>

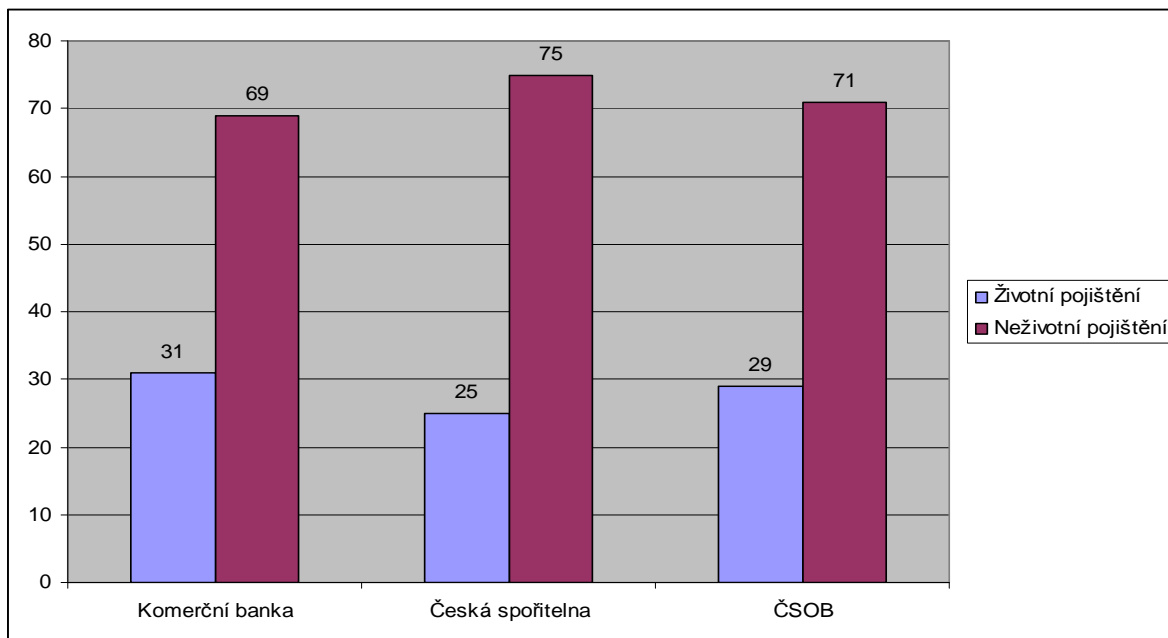
³⁹ ČSOB <http://www.csob.cz/cz/produkty>

do Skupiny ČSOB. Vstup přinesl celou řadu zkušeností a možností pro další rozvoj této finanční skupiny, navíc celá skupina KBC patří k hlavním bankopojistným skupinám ve střední Evropě a je tedy v tomto oboru velmi zkušená. Právě po KBC vidí skupina ČSOB v bankopojištění největší potenciál a snaží se standardizované bankopojistné produkty nabízet skrze svoji distribuční síť. Výhodou ČSOB je i to, že marketing i distribuce produktů jsou řízeny společně. Jak je možno vyčíst z výročních zpráv ČSOB, tak jejich hlavním cílem je stát se nejúspěšnější bankou v propojování svých bankovních a pojistných produktů. Z pohledu nabídky ale i přístupu je ČSOB nejrozvinutějším subjektem v České republice.

2.4 Komparace bankopojistných produktů v ČR

Podíl jednotlivých druhů pojištění u zmiňovaných bank je uveden v grafu č. 2, kde je jasně viditelná převaha neživotního pojištění. V konkrétních číslech nejsou patrné výrazné rozdíly mezi bankami a neživotní pojištění zabírá u všech nadpoloviční většinu. U České spořitelny je podíl životního pojištění oproti neživotnímu dokonce 3x menší.

Graf 2: Podíl životního a neživotního pojištění u jednotlivých bank v %

Zdroj: Finanční magazín [online]. <http://www.finmag.cz/clanek/355//>

Jak vyplývá z tabulky č. 4, tak rozdíly u jednotlivých bankopojistných produktů u třech největších bank nejsou nijak zásadní, ale množství prodaných produktů se liší. V ČR má největší podíl bankopojištění na celkovém předepsaném pojistném banka ČSOB, které se asi nejvíce ze všech českých bank daří aplikovat bankopojištění na zavedený finanční trh. Z tabulky je ale také patrné, že za kvalitu této služby si právě klient ČSOB zaplatí nejvíce.

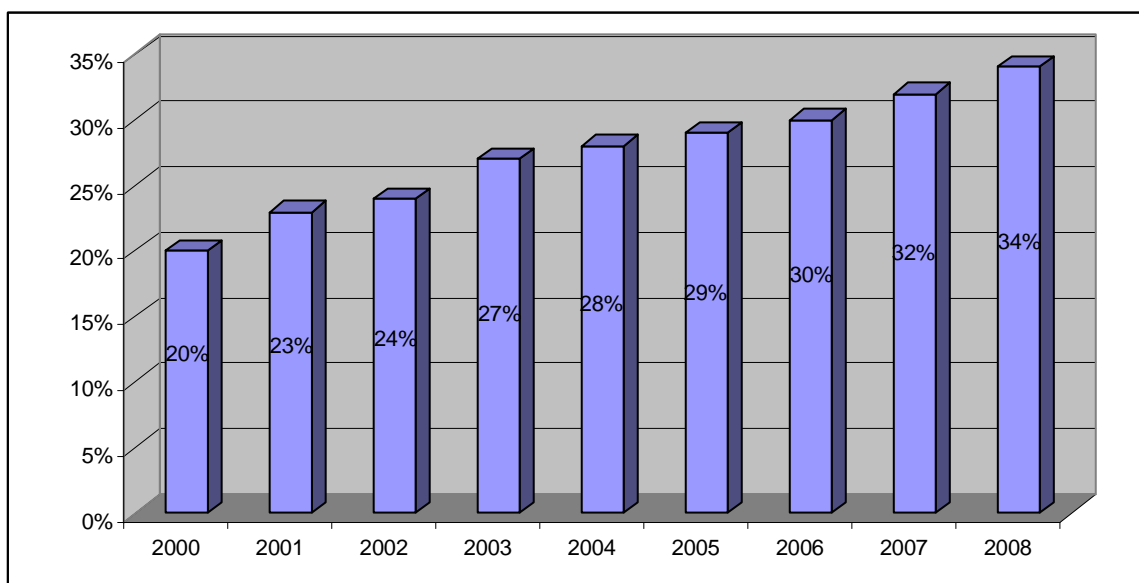
Tabulka 4: Porovnání bankopojistných produktů u jednotlivých bank

	Komerční banka	Česká spořitelna	ČSOB
Produkt	Vital Invest	Flexi	Trumf Invest
Věk	18-neomezeno	18 - 70	18 – 65
Pojištěná rizika	Navýšené plnění v případě smrti	není	není
Připojištění	ne	ano	ano
Pravidelné pojistné	od 300 Kč / měsíc	od 200 Kč / měsíc	od 400 Kč / měsíc
Jednorázové pojistné	ano	není	není
Mimořádné pojistné	minimálně 5 000	minimálně 1 000	minimálně 4 000
Mimořádné výběry	ano (max. 90% tech. rezervy)	ano (po dvou letech)	ano (min. zůstatek 10 000 Kč)
Garantované zhodnocení	2,4 %	2 %	2,4 %
Podíl na zisku	ano	ano	ano
Vstupní poplatek	4 % z pojistného	5 % z pojistného	5 % z pojistného
Poplatek za mimořádný výběr	0	100 Kč	první výběr v roce zdarma, poté 100 Kč
Poplatek za předčasné ukončení smlouvy	1 rok 5% z kapitálu, od 5 roku 0%	350 Kč	500 Kč
Další poplatky	ne	ne	ano

Zdroj: dle informací jednotlivých bank v roce 2009

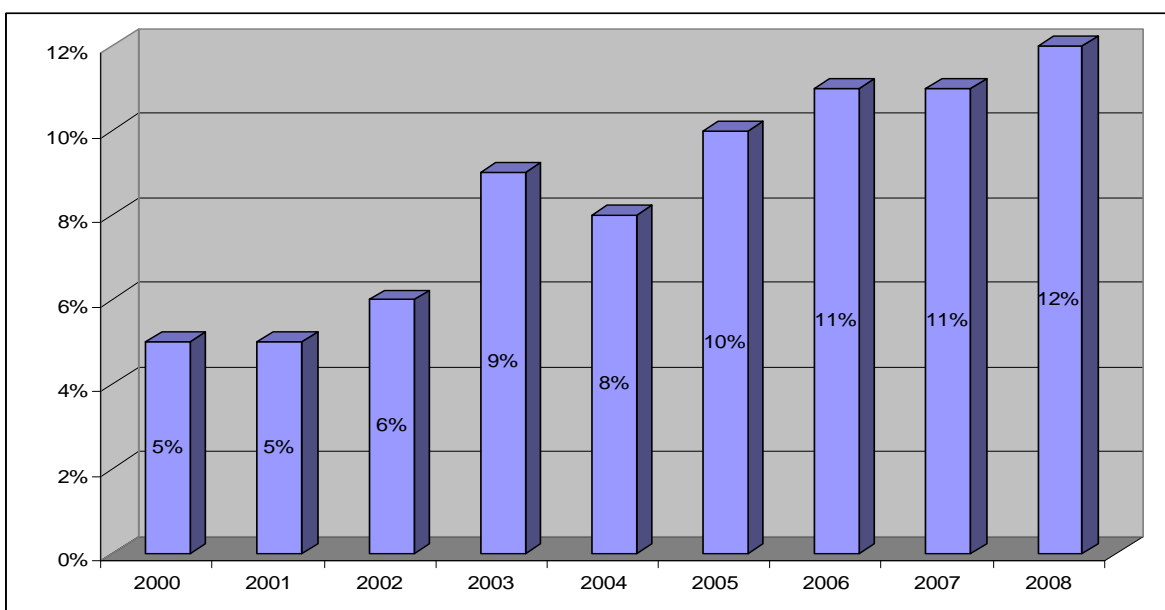
Vývoj zavádění bankopojištění jak v životním, tak v neživotním pojištění je možno vidět na grafech č. 3 a 4 znázorněných níže. Zatímco u životního pojištění je podíl bankopojištění každým rokem výrazně vyšší, tak u neživotního pojištění není zvýšení objemu tak drastické. Přitom právě v neživotním pojištění má ČR neustále větší podíl na celkovém předepsaném pojistném.

Graf 3: Podíl bankopojištění z celkového předepsaného pojištění v životním pojištění

Zdroj: Interní materiály ČSOB pojišťovny

Graf 4: Podíl bankopojištění z celkového předepsaného pojištění v neživotním pojištění

Zdroj: Interní materiály ČSOB pojišťovny

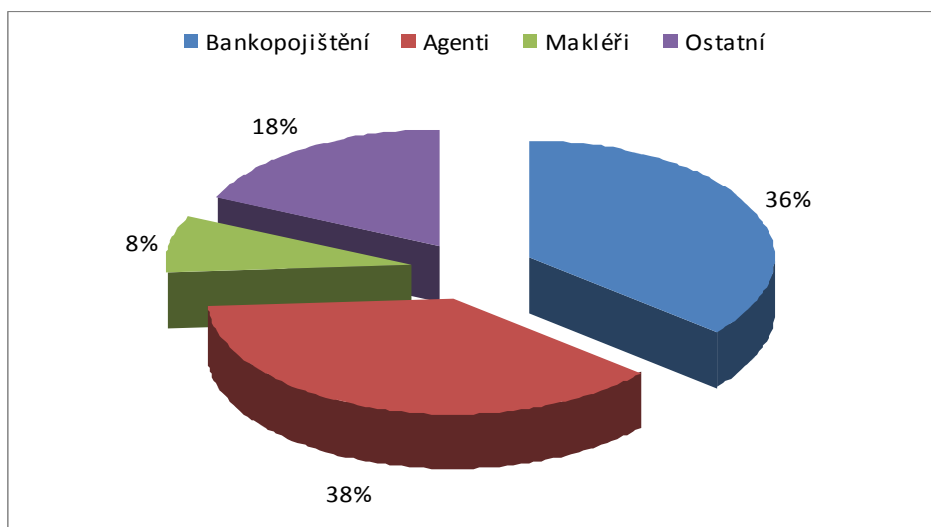
Trh s pojištěním měřený celkově předepsaným pojistným vzrostl v roce 2009 za druhé čtvrtletí o téměř 6 %. V první polovině roku dosáhlo celkové předepsané pojistné 64,9 mld. Kč, oproti stejnému období roku 2008, kdy činilo 61,2 mld. Kč. Z toho plyne zřetelný nárůst o 3,7 mld. Kč. Tempo růstu trhu udává zejména životní pojištění, které v prvním pololetí meziročně vzrostlo o 11,6 % a vykazuje hodnotu 25,1 mld. Kč. Pakliže

byl podíl bankopojištění v roce 2009 na plnění životního pojištění 34 %, tak činí necelých 9 mld. Kč, což není zanedbatelná částka.

Předepsané pojistné neživotního pojištění dosáhlo objemu 39,7 mld. Kč, což je o 2,7 % více než v prvním pololetí roku 2008. Podíl bankopojištění v neživotním odvětví je 12 %, proto částka kterou bankopojištění zaujímá na celkovém objemu činí 4,8 mld. Kč. Tato částka není z celkového hlediska nijak vysoká, ale v rámci států Evropské unie je 12% podíl již na srovnatelné úrovni. Na výsledek mělo vliv zejména pojištění motorových vozidel. Celkový podíl neživotního pojištění je 61 %, životního pojištění pouze 39 %. Ve většině evropských zemí bývá tento poměr opačný.⁴⁰

Celkový podíl jednotlivých distribučních kanálů bank v rozdělení dle sektoru životního a neživotního pojištění za ČR, je znázorněn v grafech č 5 a 6. Jednotlivé distribuční kanály tvoří agenti, makléři, bankopojištění a ostatní (např. pošty aj.)

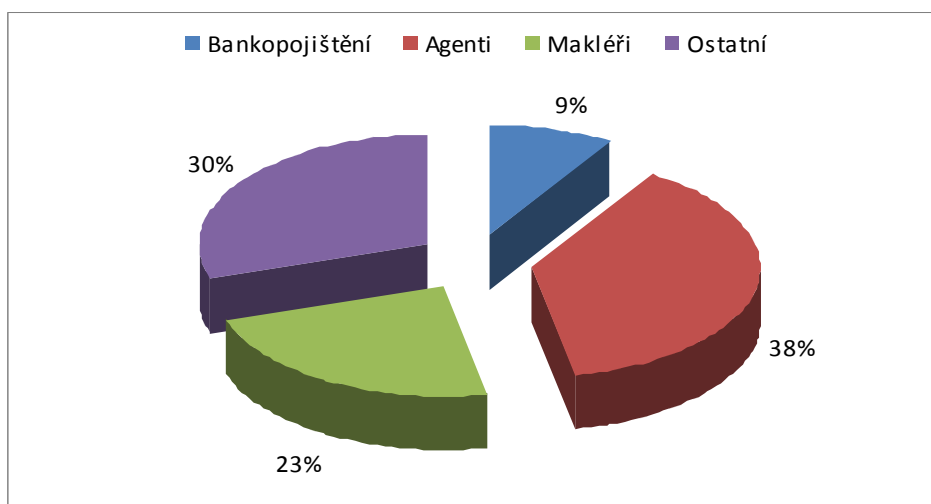
Graf 5: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění za ČR v % v roce 2009

Zdroj: SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

⁴⁰ FINANČNÍ MAGAZÍN [online].<http://www.finmag.cz/clanek/355/>

Graf 6: Distribuční kanály v sektoru neživotního pojištění za ČR v % v roce 2009

Zdroj: SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

V Čechách stejně jako například v Německu či Velké Británii, jsou pro klienty stále nejvíce zaběhlí pojišťovací agenti. Tento druh distribučního kanálu stále zařizuje většinu předepsaných pojistných plnění, jak je patrné i z předchozích grafů. Bankopojištění je hlavně v oblasti životního pojištění na velkém vzestupu. I přesto, že v roce 2001 byl odhad podílu bankopojištění zhruba na 18 %, tak v roce 2008, jak je patrné z grafu č. 5, byl podíl bankopojištění již 34 % a další růst se dá očekávat.

3 Analýza Bankopojištění a bankopojistných produktů v EU

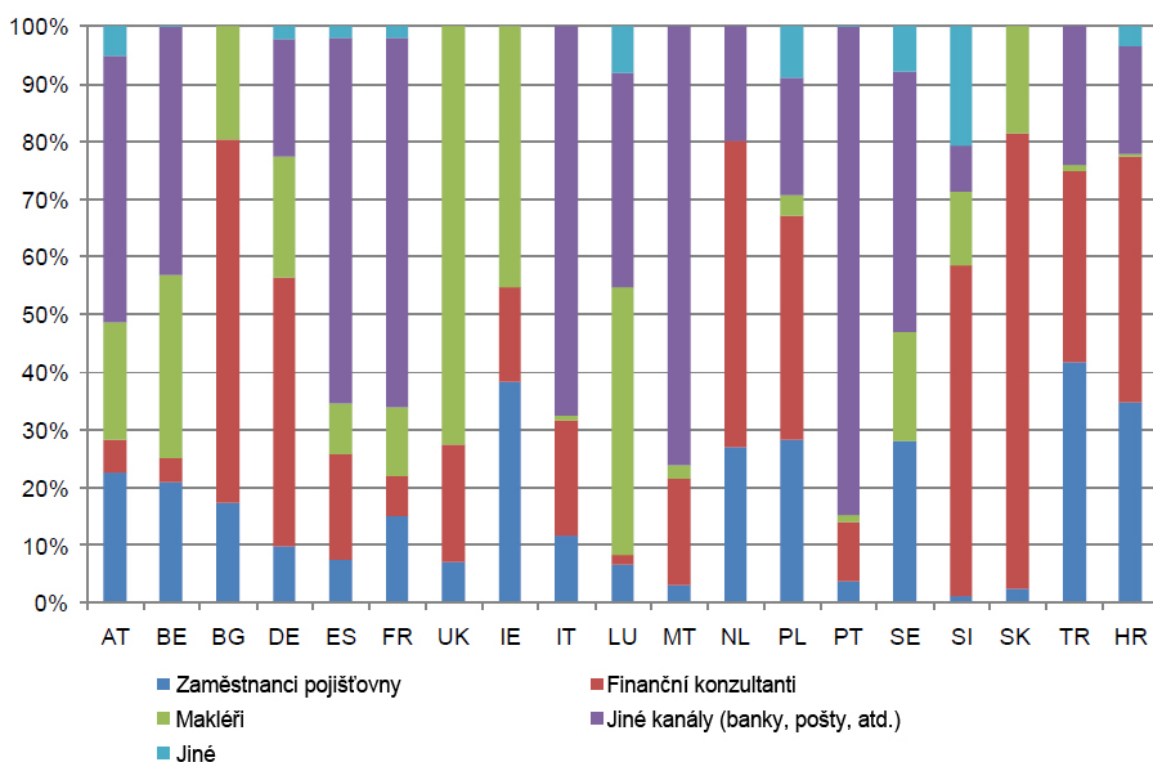
Bankopojištění má v Evropě bohatou historii a hlavně díky tomu je Evropa považována za tzv. „kolébku bankopojištění“. Bankopojištění vzniklo na základě vytvoření lepší konkurenceschopnosti velkých společností na finančních trzích. Všechno toto úsilí bylo podpořeno globalizačními tendencemi. Takovéto prostředí se vyskytuje právě na trzích v Evropské Unii. Přelomovou událostí pro bankopojistný trh v EU byl rok 1994, kdy se otevřel jednotný pojistný trh. Ten pozitivně ovlivnil konkurenci na finančních trzích a možnost dalšího rozvoje bankopojistných produktů a bankopojištění vůbec. Co se týká formy vzniku bankopojištění, tak v EU se nejčastěji vyskytují dvě možné varianty, a to fúze nebo založení dceřiné pojišťovací společnosti. Proces fúzí probíhal nejčastěji v 90. letech 20. století. Charakteristickým rysem pro Evropu je také to, že banky se aktivně účastní rozvoje nejen svých bankovních ale i pojistných produktů.

Bankopojišťovny v EU a stejně tak i po celém světě pro svoji distribuci preferují zejména životní pojištění. Prodej životního pojištění přes bankovní kanály je v Evropě velmi populární, a to zejména proto, že životní pojištění má nejbližší k již nabízeným bankovním produktům. Přidání této nabídky tedy vedlo ke vzniku nových, zajímavých a hlavně efektivních produktů. Bankopojištění představuje hlavní distribuční kanál pro prodej životního pojištění ve většině států v západní Evropě. Jediný, kdo zůstává stranou je Velká Británie a Německo. V Německu je totiž velké množství regionálních bank, které nechtějí využívat bankopojistných kanálů pro prodej produktů, a právě proto zde nemá toto odvětví takový úspěch. Ve Velké Británii jsou finanční instituce odpovědné za necelých 20 % prodeje a hlavní roli zde hrají makléři. Tito pojišťovací makléři také vedou na poli životního pojištění na trzích Slovenska, Lucemburska a Irska.

Na grafu č. 7 uvedeném níže, je znázorněn přehled jednotlivých distribučních kanálů v EU a jejich podílů na prodeji jednotlivých produktů. Jak je zřejmé, tyto podíly se mezi státy výrazně liší.⁴¹

⁴¹ CEA Statistics No. 36: *European Insurance in Figures*, October 2008. strana 10.
http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf dne

Graf 7: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v Evropské unii

Zdroj: CEA STATISTICS *European insurance in figures* [online].

http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf

Jak je patrné z grafu, tak ve sloupci Velké Británie (UK) nejsou zastoupeny ostatní distribuční sítě, které u mnoha států představují nezanedbatelný podíl. Tyto kanály samozřejmě fungují ve Velké Británii, ale díky způsobu výpočtu nejsou oddělitelné a jsou tedy započítány v jiných distribučních kanálech. Ve Velké Británii je podíl bankopojištění na životním pojištění okolo 16 % z celkového předepsaného pojištění. Nejvyšší podíl bank na distribuci životního pojištění je v Portugalsku, kde tento podíl dosahuje 85 %. Portugalsko tedy velmi názorně ukazuje úspěšnost modelu, který byl rozvinut v 90. letech. Naopak nejnižší tržní podíl celkového bankopojištění je v zemích východní Evropy, kde Polsko dosahuje 21 %, Chorvatsko 19 %, Slovinsko pouhých 8 %. U Slovinska je tento malý podíl bankopojištění způsoben celkově nízkým podílem životního pojištění. Do budoucna se ale očekává, že „boom“ životního pojištění bude přecházet ze západní Evropy právě na tyto státy.⁴²

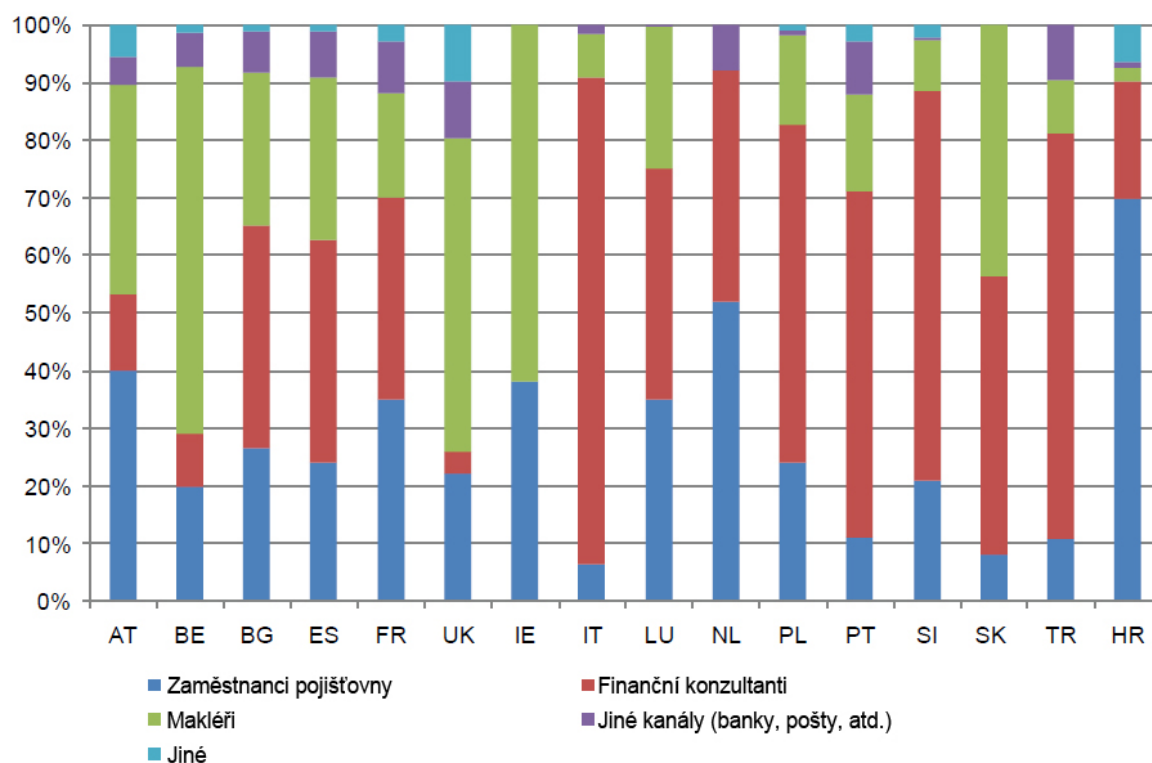
⁴² CEA Statistics No. 36: *European Insurance in Figures*, October 2008.

http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf dne

Neživotní pojištění v Evropě poskytují především zprostředkovatelé, tj. pojišťovací agenti a makléři. Více než polovina pojistného je vytvářena těmito zprostředkovateli. Tento trend však v posledních letech zaznamenává určitý pokles, zejména díky diversifikačním strategiím u jednotlivých pojišťoven. Bankopojištění není z hlediska neživotního pojištění rozšířeno v takové míře jako pojištění životní, a představuje zhruba 10 % celkového předepsaného pojistného.⁴³

Konkrétní přehled distribučních kanálů neživotního pojištění za EU je uveden v následném grafu č. 8. Bankopojistné kanály u tohoto pojištění jsou oproti předchozímu ŽP zastoupeny jen v malé míře. Jak je z grafu patrné, v některých zemích Evropské Unie jsou makléři a pojišťovací agenti stále důležitou součástí finančního trhu. Jedná se hlavně o Velkou Británii, Irsko a Belgii. V Turecku a Itálii zastupují tuto funkci hlavně finanční konzultanti. Přesné vyčíslení procent je uvedeno v příloze č. 2.

Graf 8: Přehled distribučních kanálů neživotního pojištění v EU

Zdroj: CEA STATISTICS *European insurance in figures* [online].

http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf

⁴³ CEA Statistics No. 36: *European Insurance in Figures*. October 2008. strana http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf

Nevyšší tržní podíl bankopojištění pro sektor neživotního pojištění je v Norsku a v Dánsku, u nichž podíly bank na distribuci neživotního pojištění přesahují 20 %. Další významnější zemí v tomto odvětví je i Irsko, které představuje 12 %.⁴⁴ V ostatních zemích je podíl okolo 10 %. Těsně pod touto hranicí jsou země jako Portugalsko s 9,3 %, Velká Británie 9,9 % a Francie s 9 %.⁴⁵ S výjimkou Velké Británie je v těchto zemích bankopojištění velmi rozvinuto v oblasti životního pojištění. Ovšem to, že státy mají vysoké procento distribuce přes bankopojištění životního pojištění neznamena, že tomu bude i u pojištění neživotního. Za příklad můžeme vzít Itálii, kde je zhruba 68 % životního pojištění sjednáno přes bankopojistný distribuční kanál, ale podíl neživotního pojištění přes tento kanál je pouze 2 %.⁴⁶

Pro bližší seznámení s bankopojištěním v EU byly vybrány státy Francie a Velká Británie, které budou dále blíže analyzovány. Tyto země patří mezi státy s nejpropracovanějším systémem bankopojištění.

3.1 Bankopojištění ve Francii

Francie patří ke státům s nejrozvinutějším bankopojištěním na světě a tento pojem dokonce z této země pochází. Francie z hlediska jejího vztahu k bankopojištění lze považovat za jeho matku. Francie patří k zemím, kde se bankopojištění začalo rozvíjet velmi brzy a významným faktorem, který v minulosti přispěl k jeho rozvoji, byly daňové výhody spojené s životním pojištěním. Tyto impulsy přispěly k výraznému rozšíření bankopojištění, a to především v 90. letech 20. století. Tento trend lze pozorovat i v ostatních zemích, jako například ve Španělsku nebo v Itálii. A i navzdory postupným redukcím těchto výhod týkajících se životního pojištění, si bankopojištění udrželo dominantní pozici na francouzském finančním trhu.⁴⁷

Za vznikem bankopojištění ve Francii byla banka Credit Mutuel, která na počátku 70. let vytvořila dceřiné pojišťovny pro životní i neživotní pojištění. V následujících letech byla ve Francii největší životní pojišťovnou právě dceřiná společnost této banky. Během 80. let

⁴⁴ POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006

⁴⁵ viz. příloha č. 2.

⁴⁶ CEA *Statistics No. 36: European Insurance in Figures*, October 2008[online]. strana 31.

http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf dne

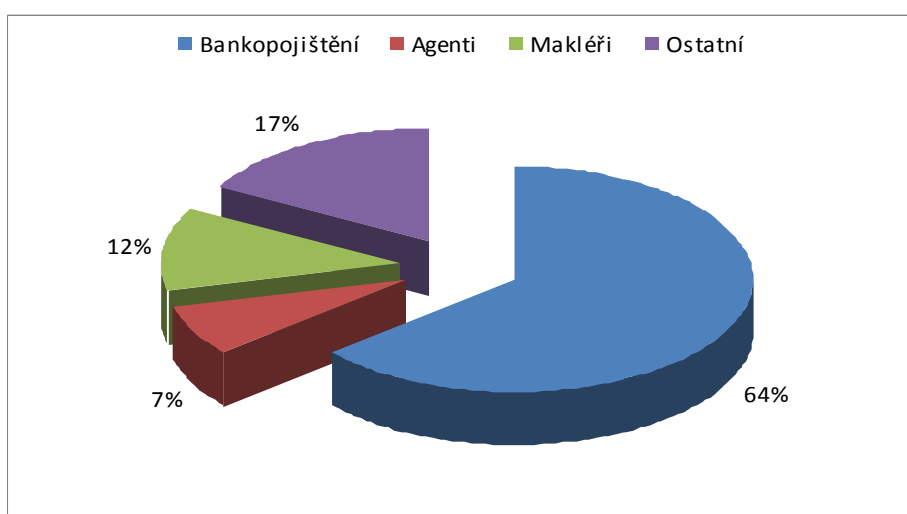
⁴⁷ SWIS RE *Emerging trend, opportunities and challenges. Sigma* [online]. 2008, no.

http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

přišly na trh další banky, které po vzoru průkopníka Vrodit Mutuel začaly zakládat své vlastní dceřiné společnosti, převážně však pojišťovny zaměřující se na životní pojištění. V roce 1980 byla první banka Natio Vie, dceřiná společnosti Banque Nationale de Paris. Poté následovaly banky Sociétés Générale a její společnost Sogecap.

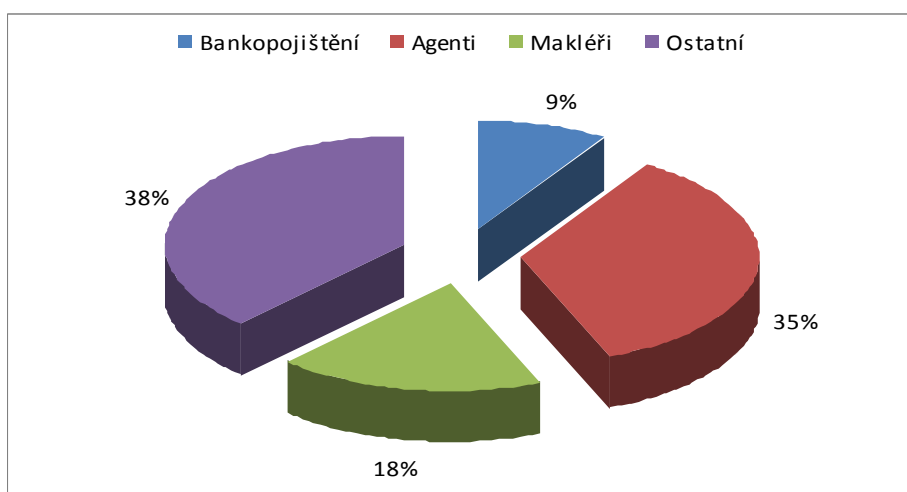
Současný stav bankopojištění ve Francii je přehledně zobrazen na níže uvedených grafech č. 9 a 10, které znázorňují podíl bankopojištění a ostatních distribučních kanálů v odvětví životního a neživotního pojištění.

Graf 9: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění ve Francii

Zdroj: SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

Graf 10: Distribuční kanály v sektoru neživotního pojištění ve Francii

Zdroj : SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

Jak je patrné z grafů, tak u životního pojištění je bankopojištění jako distribuční kanál značně dominantní a jeho podíl činí 68 %. U neživotního pojištění je situace odlišná. Bankopojištění dosahuje podílu jen pouhých 9 % na rozdíl od přímých prodejců, kteří tvoří 38 % z celkového podílu. Druhé místo téměř srovnatelné s přímým prodejem drží pojišťovací agenti. Francouzské banky spustily prodej neživotního pojištění na počátku 90. let. Úplné začátky nebyly snadné. Banky zde měly opravdu mizivé úspěchy, protože v roce 1991 představovala tato část pouze 1 % z celkového přijatého pojistného ve Francii. V roce 1997 byl už trend rostoucí a podíl tohoto produkt vzrostla na 6 %. Pro rok 2007 se očekával růst na 28 %, ale tato předpověď se nepotvrdila. Nárůst podílu byl sice stabilní, ale značně pozvolný.

V současnosti není ve Francii větší banka, která by neměla dceřinou životní pojišťovnu, nebo by alespoň s nějakou nespolupracovala. Zajímavostí také určitě je, že si bankopojišťovny na francouzském trhu vedou lépe než samotné pojišťovny. Na konci roku 2005 na základě přijatého pojistného patřilo pět bankopojišťoven mezi deset největších životních pojišťoven v zemi.⁴⁸ Francouzský trh je z hlediska bankopojištění jeden z nejpropracovanějších a nejrozvinutějších trhů na světě, a to zejména v oblasti životního pojištění.

3.2 SOCIÉTÉ GÉNÉRALE GROUP

Historie Sociétés Générale Group je spojena s historií banky Sociétés Générale (SG). Skladba obchodních aktivit Skupiny SG se dělí na tři základní odvětví:

- retailové bankovníctví (správa aktiv),
- privátní bankovníctví,
- podnikové a investiční bankovníctví.

Hlavní předností jejího obchodního modelu je přínos z křížového prodeje.⁴⁹ Aktivity SG zahrnují mimo jiné francouzskou pobočkovou síť Sociétés Générale, patřící do skupiny Vredit du Nord. Divize podnikového a investičního bankovníctví SG obsluhuje jak korporátní klienty, tak investory ve 45 zemích Evropy. Sociétés Générale je také třetí největší bankou zabývající se podnikovým a investičním bankovníctvím.

⁴⁸ SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online].

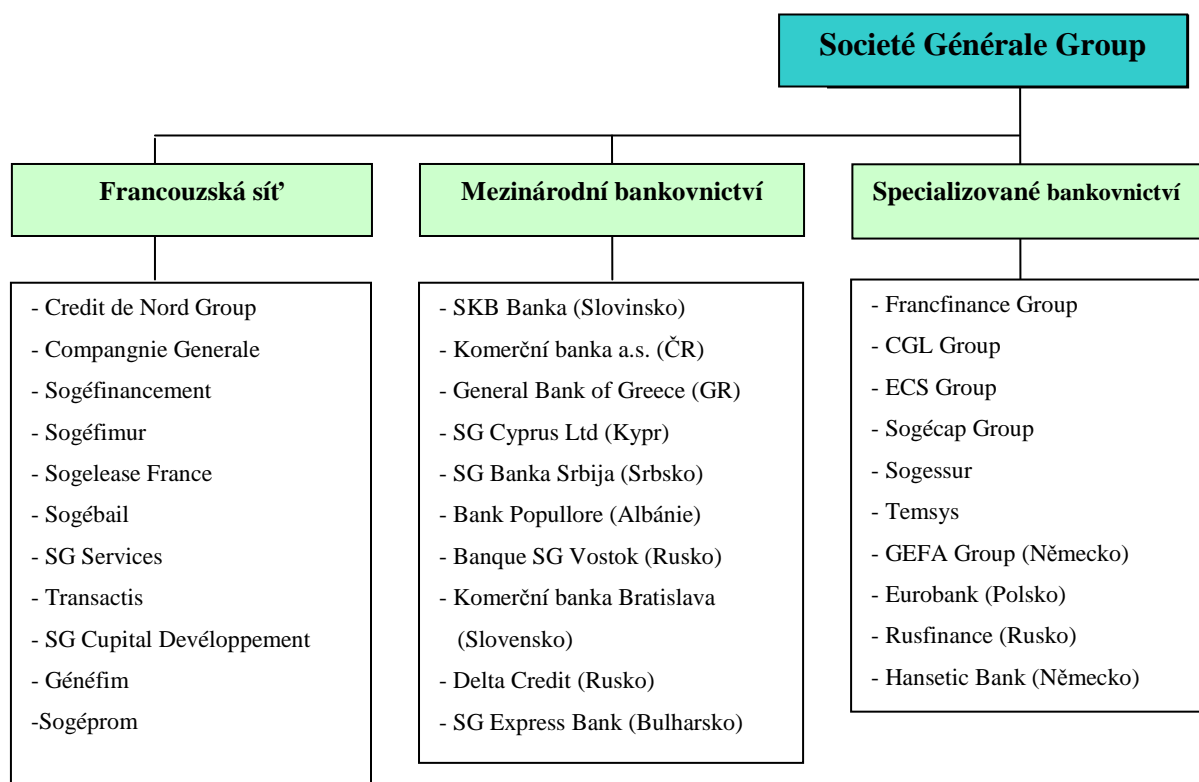
⁴⁹ KOMERČNÍ BANKA <http://www.kb.cz/cs/inf/soge.shtml>

Nyní Société Générale Group působí v 82 zemích světa a zaměstnává 164 000 zaměstnanců. Svoje pobočky má např. v USA, v Brazílii, v Egyptě, atd. Jak bylo výše uvedeno tak banka působí i na českém finančním trhu, konkrétně v Komerční bance.

SG Group je dále rozdělena na pět menších obchodních jednotek:

- francouzskou síť,
- mezinárodní retailové bankovníctví,
- finanční služby,
- investiční řízení a služby,
- podnikové a investiční bankovníctví.⁵⁰

Obrázek 3: Podíly banky v jednotlivých finančních institucích světa

Zdroj: Výroční zpráva Société Générale za rok 2009

Nejstarší bankou ve Francii je právě banka Société Générale. Založena byla v roce 1984 jako společnost s ručením omezeným. V roce 2945 došlo k jejímu znárodnění a stala se

⁵⁰ SOCIÉTÉ GÉNÉRALÉ [online].

http://Corporate-r.net/media_files/irol/69/69575/SocieteGenerale_RegistrationDocument2010.pdf

institucí vlastněnou státem. Do roku 1987 SG expandovala jak ve Francii, tak i mimo ni, a současně rozšiřovala svoje bankovní portfolio. V roce 1987 byla banka zprivatizována. Podrobný přehled kde všude banka působí, je znázorněn na obrázku č. 3, uvedeném výše.

3.2.1 Spolupracující pojišťovny Sociétés Générale

Se skupinou SG Group spolupracuje hned několik pojišťoven. Ve Francii je v oblasti neživotního pojištění jejím partnerem francouzská pojišťovna Sogessur, která patří do Sociétés Générale Group. Pro oblast životního pojištění má banka dvě spolupracující pojišťovny – Sogécap a Oradla Vie.

Sogessur

Tato pojišťovna je vlastněna z 65 % právě bankou Sociétés Générale. Zbýlých 35 % je ve vlastnictví skupiny AVIVA. Pojišťovna byla založena v roce 1996. Sogessur v současnosti zaměstnává kolem 450 zaměstnanců. Aktiva pojišťovny v posledních obdobích poměrně rostly. Pojišťovna měla na konci roku 2009 kolem 710 000 klientů, s kterými má více než 1,2 milionů pojistných smluv.⁵¹

Sogécap

Sogécap je životní pojišťovna pod záštitou Skupiny Sociétés Générale. Tato pojišťovna vznikla roku 1984 převzetím skupiny vzájemných společností vzniklých v roce 1963. Pojišťovna v současnosti využívá k prodeji svých produktů distribuční síť Sociétés Générale a její dceřiné společnosti. V oblasti životního pojištění a bankopojištění tak představuje jednu z nejvýznamnějších institucí. V době finanční krize si Sogécap a životní pojišťovna Sociétés Générale Group, udržela pevné postavení na trhu. Po velmi dlouhou dobu byla tato společnost odměňována finančními odborníky za kvalitu svých služeb. V době krize také obdržela celkem 28 ocenění.⁵²

3.2.2 Bankopojištění v Sociétés Générale

Z výročních zpráv vyplývá, že Sociétés Générale Group a Sogécap zajišťují bankopojištění přes finanční partnery, kteří jsou součástí skupiny. SG provozuje bankopojištění

⁵¹ SOGÉCA [online]. http://www.sogessur.fr/sogessur_web/do/public/societe

⁵² SOCIÉTÉ GÉNÉRALE *Registration Document Societe Generale 2009*

ve 14 státech. K analyzování bankopojištění ve francouzské bance SG musí být obsažena celá French Network (francouzskou síť). Tato síť má velké zastoupení v městských částech Francie, kde tyto oblasti pokrývá neuvěřitelným množstvím 3 000 stálých poboček. Nabídka pojištění pro jednotlivce se u SG skládá z životního pojištění, které je ve větší části připravováno pojišťovnou Sogécap. Proto není překvapením, že stejné produkty je možné nalézt na webových stránkách obou institucí. V sekci životního pojištění nabízí Société Générale 5 produktů, plus dvě bonusové varianty. Pro detailnější seznámení s pojistným produktem byl vybrán pojistný produkt Séquoia.⁵³

SÉQUOIA

Toto životní pojištění představuje moderní typ pojistného produktu, které kombinuje investici s pojištěním. Investiční složka je dle zvážení klienta investována do fondů s garantovaným výnosem, nebo banka nabízí více než 80 investičních fondů, které mají podobu akciových fondů, nebo fondů nemovitostí. Tyto fondy jsou navíc rozmístěny po celém světě a mohou podléhat různým stylům správy. Výše plateb pojistného i časový harmonogram si může klient zvolit sám.

Shrnutí

Finanční skupina Société Générale působí na jednom z nejvyspělejších bankopojistných trhů ve Francii. Už jen konkurence mezi subjekty je na tomto trhu obrovská, ale i přesto se SG drží mezi nejúspěšnějšími bankami v zemi. Bankopojištění zde funguje na takové úrovni díky spolupráci banky SG se svými dceřinými společnostmi, které pojistné pro banku připravují. Jejich příprava je navíc velmi účinná, protože si banka vytvořila speciálně pojišťovny na životní i neživotní pojištění. U životního pojištění se může zdát, že nabídka není z největších, ovšem téměř každé životní pojištění nabízí několik alternativ.

Pokud bude brána spolupráce Société Générale s trhem v České republice, tak se jedná o spolupráci banky ve formě nadnárodních mateřských společností. SG přinesla do Komerční banky také některé osvědčené pojistné produkty, které byly původně nabízeny ve Francii. Největším přínosem pro Komerční banku jsou však zkušenosti. Jelikož má Société Générale značné znalosti při zavádění bankopojištění z jiných států, může tyto poznatky uplatnit i na českém trhu.

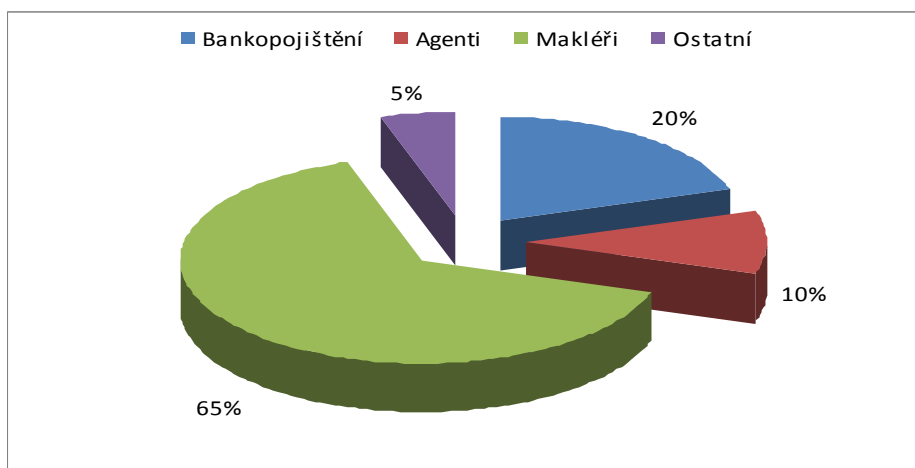
⁵³ SOCIÉTÉ GÉNÉRALE *Annual Report Sogécap 2008*.

3.3 Bankopojištění ve Velké Británii

Velká Británie je protikladem států jižní Evropy, jako jsou Portugalsko, Itálie či Španělsko. Ty mají největší podíl bank v pojistném sektoru. Tento stav je výsledkem efektivního využívání růstu životního pojištění a také nabídkou kvalitních produktů. Tyto země získaly i pomoc politickou. Ta spočívala zejména v zákonech, které povolují nebo podporují spojování bankovních a pojistných subjektů. Ve Velké Británii, jakožto největším evropském trhu životního pojištění, je situace bankopojištění velmi specifická. Zásah bankopojištění do celkového podílu předepsaného hrubého pojistného není zdaleka tak výrazný, jak by se dalo předpokládat. Tuto situaci způsobuje hned několik faktorů.

Následující grafy č. 11 a 12 zobrazují jaké distribuční kanály jsou ve Velké Británii nejvíce využívány k prodeji životního a neživotního pojištění. Z grafu je zřejmé, že bankopojištění má 20% podíl na prodeji životního pojištění. Tento podíl je z evropského hlediska celkem nízký. Nejvýznamnější roli v distribucích tohoto pojištění a to celých 65 % představují tradiční britští makléři, neboli brokers IFA. Pojišťovací agenti a ostatní prodejci si rozdělují již jen zbylých 15 %.

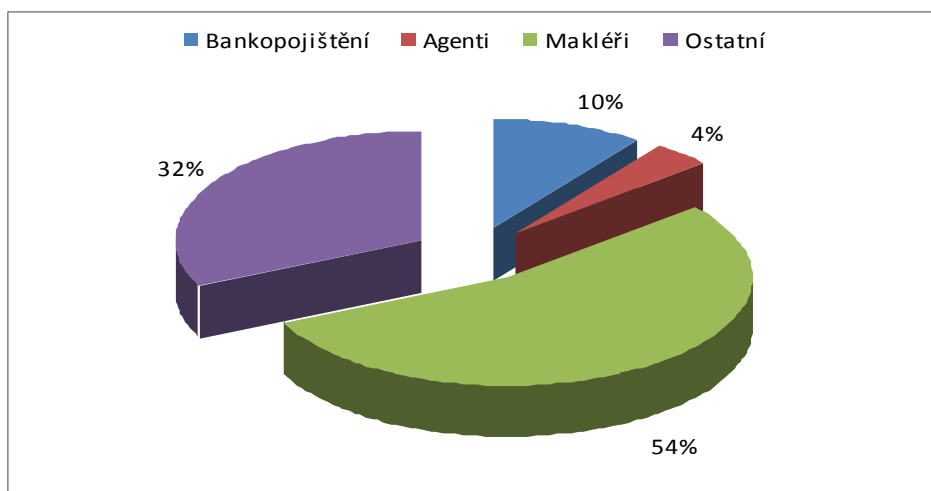
Graf 11: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění

Zdroj: SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

Situace v neživotním pojištění není pro Velkou Británii o nic lepší. Podíl 10 % je na evropský standard průměrný, ale nepředstavuje významnou rozšířenost bankopojištění. Jak je z grafu patrné, tak i zde drží dominantní postavení makléři. Avšak naproti životnímu pojištění má zde vysoký podíl také přímý prodej pojišťoven, který dosahuje 32 %.

Graf 12: Distribuční kanály v sektoru ne životního pojištění

Zdroj: SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges*[online]. http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf

Za vznikem bankopojistění ve Velké Británii, ačkoliv nepřímo, stojí pojišťovna Griffin Assurance Co, Ltd, která začala nabízet jisté bankopojistné produkty. Tato pojišťovna velmi záhy poté přešla pod významnou banku Barclays. V roce 1967 spustila bankopojištění banka TSB. Ta během 80. let zaváděla do svého portfolia různé pojistné produkty, včetně produktů neživotních a díky tomu se velmi záhy stala jedním z nejvýznamnějších hráčů na finančním trhu. V roce 1995 byla TSB prodána bance Lloyds. Dalšími významnými bankami v historii bankopojištění Velké Británie jsou banky Midland, Britania, Building Society. V roce 2003 tři z pěti největších bank v Anglii vlastnily dceřiné pojišťovací společnosti. Jednalo se o britskou hypoteční banku HBOS, Lloyds TBS a banku HSBC. V roce 2008 se ale tyto banky kvůli finanční krizi dohodly na společné fúzi. Na základě vývoje posledních let je možné říci, že partnerská spolupráce je v současné době ve Velké Británii snad nejvíce rozšířený model spolupráce mezi bankami a pojišťovnami.

Také zde je rozšířen jinak nepříliš častý vznik bankopojistění. Jedná se o *assurbanque*, neboli „bankopojištění naruby“. Pro tento vznik bankopojistění je charakteristické, že hlavní iniciativu ke spojování finančních institucí má pojišťovna, která se zapojuje do bankovníctví prostřednictvím nabídky bankovních produktů. Jedním z hlavních důvodů této spolupráce britských pojišťoven je ten, že pojišťovny chtějí poskytovat různé finanční služby a diverzifikovat tak podnikatelské riziko. Mezi pojišťovny, které buďto koupily banky nebo

založily dceřinou společností (banku) patří pojišťovny Pearl Assurance, Standard Life nebo Wesleyan Assurance Society.⁵⁴

Příčin proč není bankopojištění ve Velké Británii rozšířené tolik je mnoho, ale mezi hlavní důvody patří tvrdá regulace podmínek stanovené britskými zákony. Jedná se zejména o dva zákony, které značně ovlivňují rozvoj bankopojištění. Těmito zákony jsou Financial Services Act a Building Societies Act. Tyto zákony regulují investiční průmysl v dlouhodobém měřítku, a proto mají podstatný vliv na prodej dlouhodobých pojistných produktů. Od roku 1997 bylo realizováno 18 regulačních zásahů do bankovní sféry. Nadále zde však zůstával problém, že pojistné produkty nemohly být prodávány nebo nabízeny zaměstnanci banky, ale jen přes regulované prodejce. Stejná situace s těmito prodejci se vyskytuje i v Německu a zapříčiňuje tak menší rozšířenost bankopojištění v této zemi.

Dalším důvodem pro značně zpomalený růst bankopojištění ve Velké Británii je i nevhodnost nabízených produktů. Většinou se totiž jedná o komplexní a složité produkty, jenže pro bankopojištění jsou vhodné spíše jednoduché standardizované produkty. Navíc lidé zde mají malou důvěru v bankovní instituce a spíše důvěřují pojišťovacím makléřům.

3.4 Vývoj bankopojištění v EU

Již dnes je jasný globální trend silných finančních skupin, které kromě bankovních služeb nabízejí též leasing, stavební spoření, penzijní připojištění, obyčejné pojištění a investiční služby. Očekává se, že banky a pojišťovny, které stojí samostatně si do určité doby najdou svého finančního partnera. Banky budou hledat pojišťovny, nebo si samy založí své dceřiné společnosti, pojišťovny si budou hledat nějaké strategické spojení s bankami. Dnes je dokonce světový trend, že pojišťovny si zakládají svoje banky, nebo si vytvářejí jejich akvizice. Pojišťovny jsou totiž lépe vybavené dlouhodobými penězi z životního pojištění. Finanční skupiny budou muset být v budoucnosti ucelené, jinak tato marketingová mezera bude představovat tržní nevýhodu. Uvádí se, že jako univerzální instituce v střednědobém a dlouhodobém horizontu mají reálnou šanci uspět jen velké finanční skupiny.⁵⁵

⁵⁴ KORAUŠ, A. *Bankopoišťovníctvo*. 1. vyd. Bratislava: SPRINT, 2005 str. 345.

⁵⁵ KORAUŠ, A. *Bankopoišťovníctvo*. 1. vyd. Bratislava: SPRINT, 2005 str. 346.

3.4.1 Finanční krize

Turbulenci na finančních trzích mají za následek negativní výsledky a pokles vlastního kapitálu evropských pojišťoven. Západní Evropa očekává pokles i v odvětví neživotního pojištění. V zemích střední a východní Evropy jde ruku v ruce růst ekonomiky a průnik pojistných produktů.

I nyní, když je evropský pojišťovací sektor zasažený finanční krizí méně než ostatní průmyslová odvětví, respektive podstatně méně než bankovní sektor, turbulence na finančních trzích měly tak výrazný vliv na finance, že vedly k negativním výsledům v delším období a tím i k prudkému poklesu vlastního kapitálu. Nižší HDP a rostoucí nezaměstnanost povedou k mírnému poklesu v odvětví s neživotním pojištěním. Zatímco ve větší části pojišťovacích produktů lze očekávat, že budou zisky stabilní, pojištění motorových vozidel bude v útlumu, protože tento sektor prochází v posledních letech tvrdým konkurenčním bojem.

Segment životního pojištění bude více volitelný, s mírným poklesem nových pojišťovacích obchodů a se všeobecně vyšším propadem při životných pojistkách. Od zemí se spíše nízkou (v porovnání s průměrem evropské patnáctky) hustotou životního pojištění se v následujících letech očekává pozitivní růst.⁵⁶

3.5 Komparace bankopojištění ČR a Evropské unie

Protože má bankopojištění ve státech západní Evropy již dlouholetou tradici, není proto lehké porovnávat tyto vyspělé státy s Českou republikou, kde si bankopojištění teprve hledá širší uplatnění. Ale i přesto není podíl bankopojištění u životního pojištění zanedbatelný. Jak je možné vidět na grafu č. 13, je na tom ČR v porovnání s Polskem a Velkou Británií dokonce i lépe. Nejbližší 100 % hranici je Portugalsko, kde se bankopojištění v oblasti životního pojištění opravdu daří.

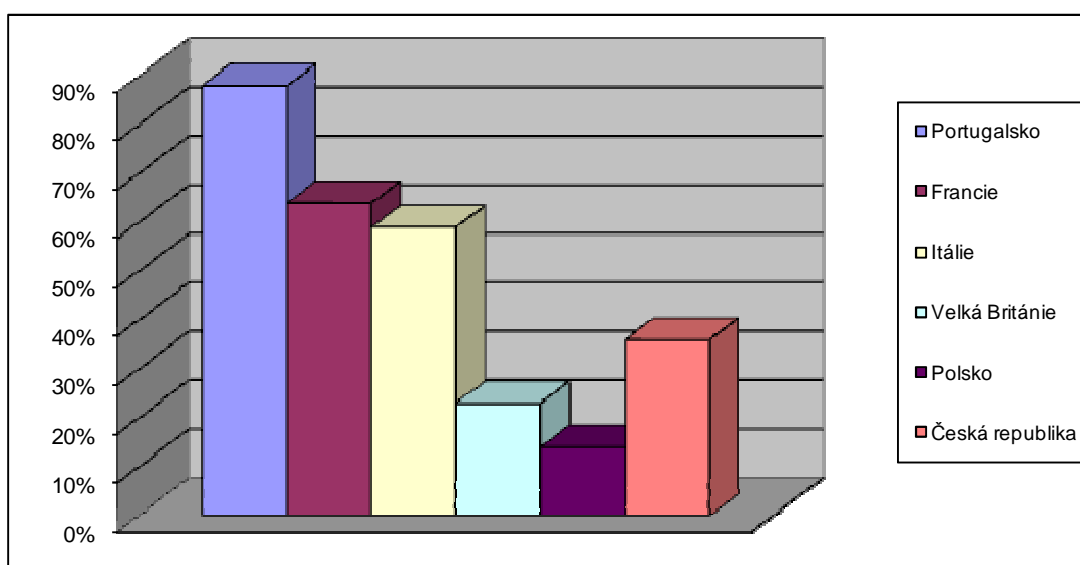
Podíl neživotního pojištění je v ČR stejně jako ve zbytku Evropy na nízké úrovni. U většiny států EU mohou za nízký podíl bankopojištění u neživotního pojištění pojišťovací agenti,

⁵⁶ SCHULTES, CH. *Trh poisťovníctva v strednej a vo východnej Európe.*

kteří mohou být více flexibilní a lépe se tak přizpůsobit potřebám klienta. Tento podíl navíc podporuje fakt, že sjednání například pojištění nemovitosti na přepážce banky není v mnoha případech ani možné.

Klíčovými faktory, které brání či napomáhají k vývoji bankopojištění v celé Evropské unii jsou např. zákony, zvyky a návyky spotřebitelů, velikost a úroveň bankovního sektoru, velikost a úroveň pojišťovacího sektoru. Nedostatek nebo nadbytek výše zmíněných faktorů může mít za následek pomalejší tempo rozvoje bankopojištění.

Graf 13: Podíl bankopojištění v oblasti životního pojištění v EU

Zdroj: výroční zprávy Swiss Re, bancassurance and insurance 2008, 2009

V České republice vlastní většinu větších bank zahraniční majitelé, kteří již mají s aplikací bankopojištění velké zkušenosti. Tyto finanční skupiny již působí na většině finančních trhů Evropské unie, ale i ve státech východního bloku mají s touto aplikací velké zkušenosti. Tyto znalosti jsou uplatňovány hlavně v nabídce jednotlivých bankopojistných produktů. V první fázi připravují finanční skupiny bankopojistné produkty velmi jednoduché a banky se je poté přizpůsobují dle potřeb daného státu nebo poptávky klientů. Bankopojištění se tedy po stránce nabídky bankopojistných produktů liší jen minimálně. Zásadní rozdíly jsou zatím v distribuci a marketingové zručnosti bank v jednotlivých státech EU.

Závěr

Bankopojištění je v dnešní době částí každé dobře fungující moderní ekonomiky. České banky a pojišťovny se nachází ve fázi přizpůsobování západoevropským trhům. Také se nachází v podmínkách konkurenčních bojů nejen na trhu domácím, ale i na trhu zahraničním. Na finančních trzích můžeme pozorovat několik trendů. K hlavním směrům patří sjednocování, ať už se jedná o sjednocení produktů nebo celých institucí. Z důvodu značné konkurence vzniklo i bankopojištění, které od svého vzniku prošlo značným vývojem. Tento vývoj se však v jednotlivých státech značně liší, a ne vždy je vývoj bankopojištění bez problémů.

Hlavním cílem této diplomové práce byla analýza současného stavu bankopojištění v České republice a vzájemná komparace s Evropskou unií. Pro splnění cílů práce a komplexní pochopení této problematiky napomohlo zpracování bankopojištění nejprve z teoretické stránky. Poté již následovala analýza vývoje a současné situace bankopojištění.

V první kapitole práce jsou vymezeny jednotlivé definice bankopojištění. I přesto, že se s termínem bankopojištění setkáváme řadu let, neexistuje přesná definice tohoto pojmu. Tato definice se s postupem času vyvíjela. Jelikož není bankopojištění ani definováno zákonem, práce proto vychází ze současné koncepce - chápání bankopojištění jako formu spolupráce a formu finančního produktu. V další části této kapitoly se práce zabývá vznikem a postupným vývojem bankopojištění, právní úpravou, regulací jak v ČR tak i EU. Dále práce znázorňuje rozdělení bankopojištění na jednotlivá odvětví, která jsou později podrobně popsána.

Druhá kapitola se zabývá analýzou bankopojištění ve vybraných bankách České republiky. Pro tuto analýzu byly vybrány tři největší banky na českém trhu a to – Komerční banka, Česká spořitelna a ČSOB. Po analýze v těchto bankách lze říci, že přístup k formě spolupráce v jednotlivých institucích je závislý především na přístupu k bankopojištění jejich mateřských společností. Ať už se jedná o Komerční banku, Českou spořitelnu nebo ČSOB, je spolupráce bank s pojišťovnami plně v režii těchto společností a v souladu se strategií celé finanční skupiny. Proto i vývoj bankopojištění je plně v rukou těchto finančních skupin. Jelikož se ale jedná o skupiny, které příkládají bankopojištění významnou roli a jeho rozšiřování patří k hlavním cílům těchto subjektů, dá se očekávat

nejen těsnější propojení bankovních a pojistných institucí, ale i zesílení nabídky bankopojistných produktů. Po zanalyzování bankopojištění lze říci, že se těmto finančním skupinám aplikace bankopojištění daří, protože každým rokem je podíl bankopojištění na celkovém předepsaném pojistném hlavně u životního pojištění větší.

Poslední kapitola je zaměřena na bankopojištění v Evropské unii. Pro představení bankopojištění byla vybrána Francie a Velká Británie, jakožto „kolébky“ tohoto odvětví. Francie, patří k zemím, kde je bankopojištění, co se životního pojištění týče, na vysoké úrovni. Na pozitivní rozvoj bankopojištění má ve Francii vliv legislativa, která spolupráci bank a pojišťoven neomezuje, ba naopak podporuje. Francie proto patří s Portugalskem k zemím, kde je bankopojištění vůbec nejrozšířenější. Další představenou zemí je Velká Británie. Ta i přes nejvyspělejší pojistný trh z hlediska předepsaného pojistného v Evropě, nedosahuje takové úrovně v tomto odvětví, jako právě Francie. Jeden z hlavních důvodů proč nedosahuje bankopojištění takových hodnot, jsou tradiční „brokers“. Další příčinou mohou být i legislativní podmínky, které příliš neusnadňují aplikaci bankopojištění. V této kapitole je také představena francouzská společnost Sociétés Générale a její přístup k bankopojištění.

V závěru kapitoly je provedena komparace bankopojištění v Evropské unii s bankopojištěním v České republice. Porovnáním vývoje bankopojištění v EU, které vznikalo již v 70. letech 20. století, a v České republice, kde se první zmínky o bankopojištění objevují až v 90. letech 20. století, lze usoudit, že handicap zhruba dvaceti let je oproti vyspělým státům znát. Avšak díky zahraničním finančním skupinám, které mají obrovské zkušenosti s aplikací bankopojištění se tomuto odvětví v České republice daří. Bankopojištění v oblasti životního pojištění již nyní dosahuje lepších výsledků než některé evropské státy. Napomáhá tomu i fakt, že zde nejsou přímí konkurenti prodeje jednotlivých produktů jako je tomu např. ve zmiňované Velké Británii. Do budoucna lze tedy očekávat pokračující pozvolný růst.

Pro podklady této práce sloužila odborná literatura a odborné články. Konkrétních informací o bankopojištění je však na českém trhu stále málo. Banky si pro svoje účely sice provádějí podrobné analýzy tohoto odvětví, zjištěné údaje si ale nechávají výhradně pro své potřeby a konkrétní číselná data externím uživatelům neposkytují.

Použité zdroje

- 1) ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 119 s. ISBN: 80-247-0137-5.
- 2) DAŇHEL, J. *Pojistná teorie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN: 80-86419-84-3
- 3) DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2005. 180 s. ISBN 80-86119-92-0.
- 4) KOHN, M. *Financial institutions and markets*. 2nd edition. New York: Oxford university press, 2004. 674 s. ISBN 0-19-513472-9.
- 5) KORAUŠ, A. *Bankopoišťovníctvo*. 1. vyd. Bratislava: SPRINT, 2005. 416 s. ISBN 80-89085-41-5.
- 6) MICHAEL, D. *White a comprehensive guide to bank insurance*. 1. pub. Ohio: The national underwriter copany, 1999. 450 s. ISBN: 978-0872182332.
- 7) MUSÍLEK, P. *Finanční trhy a investiční bankovníctví*. Praha: ETC Publishing
- 8) POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
- 9) POSPÍŠIL, R., HOBZA, V., PUCHINGER Z. *Finance a bankovníctví*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006, ISBN 80-244-1297-7.
- 10) ALLIANZ *Informace o společnosti* [cit. 2010-04-20]. Dostupné na WWW: < <http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/>>.
- 11) ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ. *Právo a bankopojištění* [online]. [cit. 2010-03-28]. Dostupný na WWW: < www.cak.cz/files/176/BA_96_02.doc>.
- 12) ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA [online]. [cit. 2010-02-20]. Dostupné na WWW: < <http://www.cnb.cz> >.
- 13) ČESKÁ SPOŘITELNA *Přehled pojištění* [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné na WWW: < https://www.csas.cz/banka/menu/cs/lide/nav00000_lide_nds_52>.
- 14) ČESKÁ SPOŘITELNA *Informace o společnosti* [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné na WWW: < http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav10002_profil>.
- 15) ČSOB *Profil společnosti* [online]. [cit. 2010-04-21]. Dostupný na WWW: < <http://www.csob.cz/bankcz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/>>.
- 16) ČSOB *Seznam nabízených fondů* [online]. [cit. 2010-04-21]. Dostupný na WWW: < <http://www.csob.cz/cz/fondy/Smisene-fondy/Stranky/BE0174399908.aspx> >.

- 17) ČSOB *Produkty bankopojištění ČSOB* [online]. [cit. 2010-04-21]. Dostupný na WWW: < <http://www.csob.cz/cz/produkty>>.
- 18) ČSOB POJIŠŤOVNA *Informace o společnosti* [online]. [cit. 2010-02-17]. Dostupné na WWW: < <http://www.csobpoj.cz/spolecnost/>>.
- 19) DAVIDOVÁ, P., JIRKA, J. *Bankopojištění v ČR nepatří jen do oblasti teorie* [online]. [cit. 2010-03-15].
- 20) Dostupné na WWW: <<http://ivs.as4u.cz/filemanager/files/file.php?file=10546>>.
- 21) DORA CORP. *Capital live insurance* [online]. [cit. 2010-04-11]. Dostupné na WWW:<<http://www.dora.state.co.us/Insurance/finexam/2007/clicl.pdf>>.
- 22) EVROPSKÝ VÝBOR POJISTITELŮ [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupné na WWW: < <http://www.cea.eu> >.
- 23) ERSTE GROUP BANK AG [online]. [cit. 2010-04-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.erstegroup.com>>.
- 24) FINANČNÍ INFORMAČNÍ PORTÁL [online]. [cit. 2010-04-19]. Dostupné na WWW: <<http://www.finance.cz>>.
- 25) INFORMAČNÍ PORTÁL Z OBLASTI POJIŠŤOVNICTVÍ [online]. [cit. 2010-03-18]. Dostupné na WWW: <<http://www.opojisteni.cz>>.
- 26) KBC GROUP [online]. [cit. 2010-03-05]. Dostupné na WWW: <<http://www.kbc.com>>.
- 27) KOMERČNÍ BANKA [online]. [cit. 2010-02-11]. Dostupné na WWW: <<http://www.kb.cz>>.
- 28) KOMERČNÍ BANKA *Přehled bankopojistných produktů* [online]. [cit. 2010-02-11]. Dostupné na WWW: < http://www.kb.cz/cs/seg/seg/product/property_insurance.shtml >.
- 29) KOMERČNÍ BANKA *Informace o Sociétés Généralé* [online]. [cit. 2010-02-11]. Dostupné na WWW: < <http://www.kb.cz/cs/inf/soge.shtml>>.
- 30) KOMERČNÍ POJIŠŤOVNA *Informace o společnosti* [cit. 2010-02-11]. Dostupné na WWW: < <http://www.komercpoj.cz/cz/> >.
- 31) KOOPERATIVA *Informace o společnosti* [online]. [cit. 2010-04-02]. Dostupné na WWW: < <http://www.koop.cz/cs/o-firme/o-spolecnosti/index.shtml>>.
- 32) KOOPERATIVA *Spolupráce s Českou spořitelnou* [online]. [cit. 2010-04-02]. Dostupné na WWW: < <http://www.koop.cz/cs/spolupracujeme/ceska-sporitelna/index.shtml> >.
- 33) LINDNEROVÁ, M. *Kontrola finančních konglomerátů* [online]. [cit. 2010-03-18]. Dostupný na WWW:< <http://www.epravo.cz/top/clanky/kontrola-financnich-konglomeratu-29367.html>>.

- 34) MINISTERSTVO FINANCÍ ČR [online]. [cit. 2010-03-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.mfcr.cz>>.
- 35) MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. *Příležitost pro podnikání ve službách na evropských trzích* [online]. [cit. 2010-03-28]. Dostupné na WWW: <download.mpo.cz/get/30669/33721/359487/priloha001.pdf>.
- 36) MUSILEK, P., VESELA, J. *Vyvoj komerčního bankovníctví v 90. letech* [online]. [cit. 2009-03-01]. Dostupné na WWW: <https://nb.vse.cz/kbp/TEXT/Grant_krize_2a.pdf>.
- 37) OESTERREICHISCHE NATIONALBANK [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupné na WWW: <<http://www.oenb.at>>.
- 38) POJIŠŤOVNA ČESKÉ SPOŘITELNY *Informace o společnosti* [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné na WWW: <<http://www.pojistovnacs.cz/spolecnost/profil-spolecnosti.aspx>>.
- 39) R-TLAS. *Bankopostovníctvo v rakusku* [online]. [cit. 2010-02-25]. Dostupné na WWW: <<http://referaty.atlas.sk/odborne-humanitne/ekonomia/15475/bankopostovnictvo-v-rakusku>>.
- 40) RŮČKOVÁ P. *Bankopojištění* [online]. Slezská univerzita v Opavě [cit. 2010-03-18]. Dostupné na WWW: <<http://www.ekf.vsb.cz/shared/uploadedfiles/cul33/Ruckova.pdf>>.
- 41) SCHULTES, CH. *Trh poisťovníctva v strednej a vo východnej Európe*. In: *Investor*, ročník X., č. 1/2009, s. 18-19
- 42) SOCIÉTÉ GÉNÉRALE [online]. [cit. 2010-02-11]. Dostupné na WWW: <<http://www.socgen.com>>.
- 43) SOGESSUR [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.sogessur.fr>>
- 44) SOGECAP [online]. [cit. 2010-03-24]. Dostupné na WWW: <<http://www.sogecap.com>>.
- 45) SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges* [online]. [cit. 2010-04-08]. Dostupné na WWW: <http://media.swissre.com/documents/sigma5_2007_en.pdf>.
- 46) SWISSRE. *Bancassurance: emerging trend, opportunities and challenges* [online]. [cit. 2010-03-18]. Dostupné na WWW: <http://media.swissre.com/documents/sigma1_2009_en.pdf>.
- 47) URBAN, M. *Způsoby prodeje životního pojištění* [online]. [cit. 2010-03-11]. Dostupné na WWW: <http://fpweb.ihned.cz/c4-10080270-13760740-Q00000_d-zpusoby-prodejezivotniho-pojisteni-se-meni>.

- 48) VAVROUŠEK, M. Přepážky bank prodávají stále častěji i pojištění. [online]. [cit. 2010-03-28]. Dostupný na WWW: < http://bankovnictvi.ihned.cz/c4-10004490-18284970-900000_d-prepazky-bank-prodavaji-stale-casteji-i-pojisteni>.
- 49) ZLATÁ KORUNA *Investiční životní pojištění VARIACE* [online]. [cit 2010-03-11]. Dostupné na WWW:< <http://www.zlatakoruna.info/produkty/11-zivotni-pojisteni/756-investicni-zivotni-pojisteni-variace-csob-pojistovna-a-s-clen-holdingu-csob>>.

Výroční zprávy

výroční zprávy Allianz pojišťovny (2008,2007)

výroční zprávy České spořitelny (2008,2007)

výroční zprávy ČSOB (2008,2007, 2006)

výroční zpráva ČSOB Pojišťovny (2008,2007)

výroční zpráva Erste Group Bank AG (2008)

výroční zprávy Kooperativa pojišťovny (2007, 2006)

výroční zprávy Komerční banky (2008,2007)

výroční zprávy Komerční pojišťovny (2008,2007, 2006)

výroční zpráva Pojišťovny České spořitelny (2008)

výroční zpráva Société Générale (2009)

výroční zpráva Sogécap (2007)

výroční zpráva Vienna Insurance Group (2008)

Seznam grafů

Graf 1: Podíly jednotlivých odvětví v ČSOB v roce 2008	41
Graf 2: Podíl životního a neživotního pojištění u jednotlivých bank v %	45
Graf 3: Podíl bankopojištění z celkového předepsaného pojištění v životním pojištění.....	47
Graf 4: Podíl bankopojištění z celkového předepsaného pojištění v neživotním pojištění...	47
Graf 5: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění za ČR v % v roce 2009	48
Graf 6: Distribuční kanály v sektoru neživotního pojištění za ČR v % v roce 2009	49
Graf 7: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v Evropské unii.....	51
Graf 8: Přehled distribučních kanálů neživotního pojištění v EU	52
Graf 9: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění ve Francii	54
Graf 10: Distribuční kanály v sektoru neživotního pojištění ve Francii.....	54
Graf 11: Distribuční kanály v sektoru životního pojištění	59
Graf 12: Distribuční kanály v sektoru neživotního pojištění.....	60
Graf 13: Podíl bankopojištění v oblasti životního pojištění v EU.....	63

Seznam obrázků

Obrázek 1: Důvody vzniku bankopojištění	17
Obrázek 2: Rozdělení bankopojištění.....	20
Obrázek 3: Podíly banky v jednotlivých finančních institucích světa.....	56

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní rozdíly v druhu získaných informací	13
Tabulka 2: Zhodnocení pojištění Flexi v roce 2008	38
Tabulka 3: Přehled finančních toků v ČSOB v letech 2007 - 2009	40
Tabulka 4: Porovnání bankopojistných produktů u jednotlivých bank.....	46

Seznam příloh

Příloha 1: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v EU	73
Příloha 2: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v EU	73

Seznam zkratek

ACM Vie	Assurance du Vrodit Mutuel Vie
Allianz SE	Allianz Societas Europaea
AT	Rakousko
BCM	Bank Cerédit Mutuel
BE	Belgie
BG	Bulharsko
CO	Corporation
CZK	České koruny
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá Obchodní Banka
DE	Německo
ES	Španělsko
ESPA	Erste-Sparinvest
EU	Evropská Unie
FR	Francie
GR	Greece
HBOS	Halifax Building Society
HDP	Hrubý domácí produkt
HR	Chorvatsko
HSBC	The Hongkong and Shanghai Banking Corporation
IB	Investiční banka
IE	Irsko
IFA	Independent Financial Advisors
IPB	Investiční Poštovní Banka
ISČS	Investiční společnosti České spořitelny
IT	Itálie
KB	Komerční banka
KBC	Kredietbank and CERA bank
Kč	Koruna Česká
KP	Komerční pojišťovna
Ltd	Limited company

LU	Lucembursko
MT	Malta
NL	Nizozemsko
PL	Polsko
PSČ	Pojišťovna české spořitelny
PT	Portugalsko
SE	Švédsko
SG	Société Générale
SI	Slovinsko
SK	Slovensko
SOGECAP	Société Générale group's life insurance and savings company
TR	Turecko
TSB	Taranaki Savings Bank
UK	Spojené království
VIG	Vinna Insurance Group
ŽP	Životní pojištění

Příloha 1: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v EU

Breakdown of life insurance premiums by distribution channel – 2006

		Insurance company employees	Agents (tied and multi-tied)	Brokers	Other networks (banks, post offices, etc.)	Other
AT	Austria	23%	6%	20%	46%	5%
BE	Belgium	21%	4%	32%	43%	0%
BG	Bulgaria	17%	63%	20%	0%	0%
DE	Germany	10%	47%	21%	20%	2%
ES	Spain	8%	18%	9%	63%	2%
FR	France	15%	7%	12%	64%	2%
GB	United Kingdom	7%	20%	73%	0%	0%
HR	Croatia	35%	43%	0%	19%	4%
IE	Ireland	38%	16%	45%	0%	0%
IT	Italy	12%	20%	1%	68%	0%
LU	Luxembourg	7%	2%	46%	37%	8%
MT	Malta	3%	19%	2%	76%	0%
NL	Netherlands	27%	53%	0%	20%	0%
PL	Poland	28%	39%	3%	21%	9%
PT	Portugal	4%	10%	1%	85%	0%
SE	Sweden	28%	0%	19%	45%	8%
SI	Slovenia	1%	57%	13%	8%	21%
SK	Slovakia	3%	79%	19%	0%	0%
TR	Turkey	42%	33%	1%	24%	0%

Zdroj: http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf

Příloha 2: Přehled distribučních kanálů životního pojištění v EU

Breakdown of non-life insurance premiums by distribution channel – 2006

		Insurance company employees	Agents (tied and multi-tied)	Brokers	Other networks (banks, post offices, etc.)	Other
AT	Austria	40.1%	13.2%	36.3%	4.8%	5.7%
BE	Belgium	19.9%	9.2%	63.4%	5.9%	1.5%
BG	Bulgaria	29.0%	42.3%	28.7%	7.9%	1.4%
ES	Spain	24.0%	38.7%	28.1%	7.9%	1.4%
FR	France	35.0%	35.0%	18.0%	9.0%	3.0%
GB	United Kingdom	22.2%	3.8%	54.3%	9.9%	9.8%
HR	Croatia	69.8%	20.3%	2.3%	1.0%	6.6%
IE	Ireland	38.2%	0.0%	61.8%	0.0%	0.0%
IT	Italy	6.6%	84.2%	7.5%	1.7%	0.0%
LU	Luxembourg	35.0%	40.0%	24.6%	0.4%	0.0%
NL	Netherlands	52.0%	40.0%	0.0%	8.0%	0.0%
PL	Poland	24.1%	58.6%	15.4%	1.0%	1.0%
PT	Portugal	11.0%	60.1%	16.7%	9.3%	2.8%
SI	Slovenia	20.9%	67.5%	8.8%	0.4%	2.4%
SK	Slovakia	8.1%	48.4%	43.5%	0.0%	0.0%
TR	Turkey	10.9%	70.2%	9.2%	9.7%	0.0%

Zdroj: http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1224519688_eif.pdf